

Deportált németek vallomásai

„A mai napig nem tudom, miért voltunk ott”

(Riportunk a 4. oldalon)

Idegenforgalmi helyzetkép

Sokan jöttek, de mi drágábban mentünk

Az év első öt hónapjában 5 millió 942 ezer külföldi látogatót Magyarországra, 47 százalékkal több, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Ezen belül 2 millió 433 ezren érkeztek a szocialista országokból; itt 63 százalékos a növekedés. Jugoszláviából egymillió 147 ezren érkeztek. Ebben a relációban igen dinamikus a felfutás, több mint 78 százalékos. A nem szocialista országokból 2 millió 362 ezren látogattak Magyarországra: 24 százalékos a növekedés.

A nyugati országok közül dinamikus — 40, illetve 38 százalékkal — növekedett az Olaszországból és az NSZK-ből érkezők száma. A legtöbbben továbbra is Ausztriából érkeztek összesen egymillió 572 ezren (itt több mint 20 százalékos a növekedés), az NSZK-ből, a második legnagyobb idegenforgalmi partnerországból pedig csaknem 385 ezren keresték fel Magyarországot. Jelentős növekedés figyelhető

meg az Egyesült Államokból Magyarországra irányuló látogatóforgalomnál; 29 százalékkal többben — összesen mintegy 35 ezren — érkeztek, mint egy évvel korábban.

Az idegenforgalom alakulását továbbra is a szocialista országokból érkező látogatók határozzák meg döntő mértékben. Igen nagy mértékű felfutás tapasztalható a lengyel látogatóforgalomban: egymillió 123 ezren érkeztek, 150 százalékkal többben, mint tavaly az év első öt hónapjában. Csehszlovákiából 546 ezren jöttek, 13 százalékos a növekedés, a Szovjetunióból pedig csaknem 400 ezren, 78 százalékkal többben, mint egy évvel korábban. Drasztikusan visszaesett a Romániából Magyarországra látogatók száma: 74 ezren jöttek, egynegyedével kevesebben az előző évinél.

Januártól május végéig 5 millió 378 ezer magyar utazott külföldre. A legtöbben — 2,6 millióan — az osztrák határ-

szakaszon léptek át. Csehszlovákia felé 1,4 millióan utaztak. Erőteljesen csökkent a román határon kiutazók száma: 307 ezren utaztak át, 32 százalékkal kevesebben, mint tavaly ilyenkor.

Az első öt hónap nem rubel elszámolású idegenforgalmi bevételei megközelítették a 224 millió dollárt, ez 16 százalékkal több az előző évinél. Ugyanakkor a dollárkiadások csaknem elérték az 534 milliót, ez 275 százalékkal magasabb, mint tavaly az év első öt hónapjában volt. Összesen 310 millió dolláros passzívum alakult ki. A rubel bevétel összege az év első öt hónapjában 123 millió transzferábilis rubel volt (77 százalékos a növekedés), a kiadások azonban csaknem 28 százalékkal csökkentek, alig haladták meg a 35 millió transzferábilis rubelt.

Az öt hónap alatt 88 milliós aktívum alakult ki, ez négyszerese a tavalyinak. (MTI)

Magyar VIT-mérleg

Viszály, érdektelenség, provokáció

Vasárnap, helyi idő szerint este 9 órakor elutazott Phenjanból a magyar VIT-delegáció is. A nemzeti küldöttségek elutazásával véget ért a 13-ik Világifjúsági és Diáktalálkozó.

A nyolcnapos fesztivál eredményének összegzésekként a szervező bizottság tagjai felhívást fogadtak el. A dokumentum elkerüli az állásfoglalást a fesztiválon felmerült politikai kérdésekben. Ehelyett egy következő fesztivál megszervezéséhez kiindulópontként össze foglalja azt a néhány gondola-

tot, amelyekben sikerült egyetértésre jutnia a bizottságnak.

A phenjani fesztiválról egyébként igen szélsőséges vélemények alakultak ki. A továbblépést sürgetőknek az az álláspontjuk, hogy nem volt alkalom konstruktív vitára, a résztvevők csupán már a fesztivál előtt is hangoztatott véleményüket szögezték le ismét. A viták elmaradása a nemzetközi ifjúsági mozgalom válságán túl nagyrészt annak a következménye volt, hogy az észak-koreai házigazda túlérté-

kelte saját szerepét, a fesztivál elsősorban propaganda céljaira használta fel, s nem egyszer nyilvánvalóan akadályozta a delegációk mozgását, egyes vitafórumokon való részvételt is.

Phenjan ezzel valószínűleg megadta a kegyelemdőfést a hagyományosan értelmzett világi ifjúsági találkozóknak, és megnyílik az út a kisebb, regionális jellegű, vagy egyes kérdé-

folytatás a 8. oldalon

„A magyarok és az ENSZ elfogultak”

Magyar—román (v)iszony

A Nyers Rezső—Nicolae Ceausescu találkozóról Bukarestben Hom Gyula külügyminiszter tájékoztatta a magyar sajtó képviselőit. A találkozó román kezdeményezésre jött létre, a magyar küldöttség nem könnyen határozta el magát erre a lépésre, mert a tapasztalatok szerint az ilyen találkozók nem járnak túl sok haszonnal. „Végül is azért döntöttünk úgy, hogy elfogadjuk a kezdeményezést, mert megítélésünk szerint tárgyalni kell, különösen olyan viszonylatban, amikor nagyon súlyos problémák vannak” — fűzte hozzá. Nyomatékkal hangsúlyozta: a magyar fél mindjárt az elején tisztázta azt, hogy kötelesség, nem hivatalos véleménycserére kerülhet sor.

Sorra vettük mindazokat a problémákat, amelyek kapcsolatainkat terhelik. Egyetértés gyakorlatilag csak abban a kérdésben volt, hogy szomszédok vagyunk és a két szomszédos nép érdeke megköveteli, hogy a viszonyokat javítsuk. A magyar delegáció kifejtette azt, hogy gyakorlatilag csak a gazdasági kapcsolatok terén kielégítő a helyzet, politikai téren viszont mélypontra jutottunk. Az aradi csúcstalálkozót követően érdemi lépésre nem került sor, egyetlen magyar javaslatra, kezdeményezésre sem kaptunk érdemi választ román részről, illetve ezeket a javaslatokat elutasították. Gyakorlatilag egyetlen olyan témáról nem hajlandók tárgyalni, amely feszíti a két ország viszonyát, ilyen az erdélyi magyarság helyzete, méghozzá rosszabb-

dó helyzete. Egyértelmű álláspontunk szerint Románia ezen a területen nem teljesíti a nemzetközi kötelezettségeit, amelyek az ENSZ-tagságból, a Helsinki Záróokmányból, a nemzetközi okmányokból erednek. Tovább folytatódik az úgynevezett településrendezési program, aminek következtében nem csupán egzisztenciálisan vált súlyossá a magyarság helyzete, hanem más téren is, mert megsemmisülnek évszázados kulturális és minden más értéke. Felvetettük, hogy az utóbbi időben széles körű politikai propagandakampány bontakozik ki Romániában Magyarországgal szemben, amely nemcsak meghamisítja a magyar törekvéseket, hanem megkérdőjelezi mindazoknak a változásoknak a létjogosultságát vagy helyességét, amelyek Magyarországon zajlanak, például a demokratikus fejlődés kibontakozása érdekében tett erőfeszítéseinket. Az utóbbi hónapokban bizonyos katonai fenyegetőzések is megjelentek. Ilyen megnyilatkozások, kijelentések hangzanak el Romániában. Úgy ítéljük meg, például ez utóbbival kapcsolatban, mintha román részről tudatos törekvés lenne az ellenségeskedés szítására.

Hogyan lehetne tovább lépni e kapcsolatok rendezése érdekében? Alapvető fontosságú az erdélyi magyarság helyzetének javítása. Határozottan le szögeztük azt is, hogy haladéktalanul le kell állítani a településrendezési program további folytatását. Csak ezen az alapon, ezeknek a kérdéseknek,

ezeknek a problémáknak a rendezése alapján indulhatunk el és nem úgy, mint korábbi tapasztalat szerint, amikor megfogalmazták román részről, hogy egyenéhány kérdéssel hajlandók voltak tárgyalni, a legelőbb, a legfeszítőbb problémákat viszont a szőnyeg alá söpörték. Tehát új megközelítésre, új tárgyalási alapra van szükség.

A külügyminiszter a román reagálással kapcsolatban arról adott tájékoztatást: Nicolae Ceausescu hangoztatta, hogy a felvetett problémák nem léteznek Romániában. Az országban tökéletesen megoldották a nemzetiségi kérdést, ezen a területen nincs gond, sőt a világon a legjobban Romániában oldották meg ezt a kérdést. A magyarságnak minden joga biztosított és azok az állítások, megnyilatkozások, amelyek Magyarországon elhangzanak, teljesen megalapozatlanok, „hiszen mi magyarok elfogultan viszonyulunk a romániai helyzethez, a romániai fejleményekhez”. Erre a magyar fél azt javasolta: „Ha mi elfogultak vagyunk, akkor engedjék meg, hogy egy pártatlan, nemzetközi szakértőkből álló delegáció utazzék Romániába, amely megvizsgálja a helyzetet, megállapítja a tényeket, úgy, ahogyan ez az ENSZ emberi jogi bizottságában megfogalmazódott.” Nicolae Ceausescu hangsúlyozottan aláhúzták: ilyen delegáció beutazására soha nem fog sor kerülni.

folytatás a 2. oldalon

Szombati szántódi szolgálat

fotó: kapfinger

Kína

Harc a burzsoá liberalizmus ellen

A burzsoá liberalizmus elleni harc volt a fő témája annak a Pekingben tartott értekezletnek, amelyet a kínai párt KB tájékoztatói osztálya szervezett. A Zsenmin Zsipaó beszámolója azt írja, hogy a felszólalók szerint „a burzsoá liberalizmus még mindig jelentős befolyást gyakorol az ország művészeti életére és ez ellen fel kell venni a harcot.”

A Tanjug hírtügyénység beszámolója szerint a Kínában kibontakozó irodalmi vita túlmutat a művészeti élet körén. Csen Hszü-tung államtanácsos, Peking polgármestere részletes jelentést tett közzé arról, „hogyan készítették elő vezető kínai értelmiségiek évek hosszú során a kínai párt megdöntését.”

A kínai párt és a kormány pénteken rendkívüli intézkedést hozott arról, hogy a központi és a helyi párt és állami vezetők nem vehetik ki nyári szabadságukat. Mint a rendeletben olvasható, erre azért van szükség, hogy pótolni lehessen a „zavargásokkal és az ellenforradalmi lázadással kapcsolatos károkat”. Az év első öt hónapjában a kínai központi költségvetés kiadásai kétszer olyan gyorsan nőttek, mint a bevételek, főképp a vállalatok teljesítményének visszaesése miatt. A fővárosi üzemeknek a zavargások idején elszemvedett termelés kiesését 350 millió dollár értékre becsülik.

Nem kivonulni, meghódítani!

Már közhelynek számít, hogy Magyarország gazdasága számára a szovjet piac létszükséglet. Ma is nagyon fontos szerepet játszik, de a jelentősége a jövőben még növekedni fog. S ebben természetesen nem ideológiai okok játszanak fő szerepet — pontosabban ezek befolyása piaci kapcsolatainkra folyamatosan csökken —, hanem a kölcsönös gazdasági érdekek.

Az első mondatban foglalt kijelentés igazsága annyira nyilvánvaló, hogy különösképpen nem is kell bizonyítani, még ha ellenérveket is felsorakoztathatunk ellene. Tényként el kell fogadnunk, hogy a kényelmes KGST és szovjet piac hosszú időn át a magyar szerkezetváltás és modernizálás ellen dolgozott. Rádadásul az utóbbi időben ellentételezési problémák is felmerültek, keménynek számító áruinkért a szovjet fél nem tud, illetve nem hajlandó hasonló kategóriájú termékeket adni, mi pedig hosszú távon nem bírjuk a hitelnyújtást. Ezért érthető a kormányzati döntés, amely külön adóztatja a SZU-ba irányuló exportunkat.

Hosszú távon azonban nem tartható fenn ez az intézkedés érvényessége, mert ez a régifajta gondolkodás, és a régi mechanizmus következménye, amelyen hamarosan változtatni kell.

Hogy miért? Mert az eddigi gyakorlat szerint úgy ment az üzletkötés, hogy minden öt éves terv elké-

szítése előtt a tervhivatalok megtervezték, hogy az elkövetkező öt (!) évben miből és mennyire lesz szükséges a két államnak, s a kereskedés ezen megállapodások alapján folyt, a keretek pedig az esetek többségében megváltoztathatatlanok voltak. E szemléletet ma már egyre többen minősítik idejétmúltnak és a szabad piaci mozgások kerékkötőjének — joggal.

Következő nehézségként meg kell említeni a bukaresti árelvet, mely változatlanul a mai napig érvényben van, s amely szerint az áruk értékének kiszámításánál az előző öt évi világgiazi átlagát veszik figyelembe, ami szintén nem tartozik ma már a korszerű piacorientáló eszközök közé.

Meg kell említeni a hátráltató tényezőket is, hogy közvetlen vállalati kapcsolat szinte nincs is a két ország gazdasági egységei között, a húsz magyar—szovjet vegyesvállalat még nem játszik komoly szerepet egyik nemzetgazdaságban sem. Az is ismert, hogy a szovjetunióbeli cégek önállósága még nem teljes, hogy finoman fogalmazzak.

S hogy ennyi negatív elem után miért mondom mégis azt, hogy számunkra az egyik legnagyobb bűn lenne, ha kivonulnánk a szovjet piacról?

Mert könnyen belátható, hogy hosszú távú érdekeinknek ez felel meg a legjobban.

Igaz, hogy a mostani állapotban nehézséget okoz számunkra az ellentételezetlenség, de ha

a tervek szerint hamarosan átértünk az egymás közötti kereskedelembe — kikerülve a nehézkes KGST leszámolási szisztémát — a közvetlen elszámolásra, különösen ha az alap a dollár, vagy a klíring dollár lesz, akkor máris más képet mutat a többletünk. Másrészt a fent említett nehézségek egyike sem megváltoztathatatlan, s mivel a Szovjetunió is kemény lépéskényszerben van gazdaságának korszerűsítése ügyében, bátran mondhatjuk, hogy a közeljövőben minden bizonnyal ők is mindent megtesznek a merev, bürokratikus akadályok leküzdése érdekében.

Magyarország gazdasága pedig képes azon termékek előállítására, melyekre a szovjet félnek leginkább szüksége van, és lesz. Elelmiszerek, gépipari termékek, számítástechnikai berendezések, szoftverek — jól eladható termékek lesznek hamarosan, igaz a mainál korszerűbb kivitelben, csomagolásban és magasabb minőségben. Ez számunkra is hasznos, hiszen segíthet a már oly régen várt szerkezetátalakításban. No de ki tiltja meg nekünk, hogy a szovjet igények kielégítésére akármilyen formában bevonjuk a nyugati, vagy éppen keleti világcégeket? Ezeknek hő vágya, hogy végre bejuthassanak a világ egyik legtöbb lehetőségét kínáló piacára.

Japán szakértők vélték úgy, hazánk meggazdagodhatna azon, ha az első átmeneti időszakban betölti a kereskedelmi

híd szerepét a fejlett ipari országok és a SZU között, amíg a közvetlen kapcsolatok ki nem épülnek. S ők már csak tudják...

Az ellentételezéssel pedig nem lehet gond, csak a kereskedelem szintjét és a megfoghatatlan és átláthatatlan minisztériális magasságokból a közvetlen vállalatközi kapcsolatok szintjére, keressék meg a vállalatok maguk, hogy mire van szükségük, miért mi éri meg nekik. Az eddigi kevés tapasztalat alapján is mondom, hogy a lehetőségek e téren is kimeríthetetlenek. Igaz, hogy amíg az említett merev, dogmatikus ideológiai korlátokat sikerül lebontani (1)ünk, és sok erőfeszítésünkbe kerül majd, de ezt a munkát siker kell, hogy koronázza, mert ez létérde- künk.

Van Leninnek egy mondása, melyet nemigen idéztek eddig, de a mostani helyzetünkre tökéletesen illik. Ő azt mondta, hogy a forradalmárnak a forradalom győzelme után meg kell tanulnia kereskedni, ha a bolsevik állam fenn akar maradni. Nos, ha az eddig eltelt hetven év erre nem volt elég, akkor most kell pótolnunk az elmulasztottakat.

Még akkor is, ha a ma forradalmárai már nem teljesen ugyanazokat az elveket vallják, mondjuk, a gazdaságról, mint azt Lenin tette annak idején...

Wágner Dezső

Siess!

Ha az életben is minden ugyanolyan lenne, mint a tv-reklámban, mindenkinek harminckét foga lenne, enivaló fiókái volnának, szépen berendezett lakása és Thomson-televíziója...

De az Élet nem ilyen elvont. Az élet tárgyiasult és legtöbbször könyörtelenül kiábrándító. Talán ezt példázza az alábbi eset is.

Tudatosan nem szoktam bedőlni a reklámoknak (ezt ma már kalkulálják a reklám-szakemberek), a minap azonban megpróbáltam a televíziós reklámban látottakat szembesíteni a valósággal.

Vettem egy flakon „Siess” lefolyótisztítót.

Isten látja lelkeket, mindig át szoktam tanulmányozni a használati utasításokat, még akkor is, ha úgy kezdődnek, hogy: „mughaszalny volu tanacsi...” Ezúttal azonban Arany János nyelvével azt közölte velem az Auto-Mobil Vegyi Gmk., hogyaszongya: „Töltse meg a tisztítandó mosdókagylót 5—10 cm magasságig hideg vízzel!” (Megtöltöttem úgy 7,5 cm magasságig. Ebből is látható, semmit sem akartam kockáztatni...)

„A túlfolyónylást nedves ruhával tömítse el!” (Nosza, egy kéztörölő, máris benn a túlfolyóban, jól átnevesítve...) „A palackról vegye le a kupakot és helyezze a lefolyónylásba úgy, hogy a kupak tetején lévő kis lyuk álljon felfelé!” (Kupak le, lyuk felfelé...) „Ebbe helyezzük a lefelfordított palack szelepszárát!” (Benne van.) „Erőteljesen nyomjuk meg a palackot egy

másodpercig. Ne tovább!” (Őszintén szólva, itt gyanakodni kezdtem, de felsejlett előttem a tv-reklámban szereplő férfi arca, amely az itt jelzett művelet után kéjben úszik. Megnyomtam.)

Ami ezután következett, arra azt hiszem, a szakirodalom a „detonáció” szót tartja a legalkalmasabbnak... A túlfolyónylást könnyedén eltömő törlőkendő a fürdőszoba túlsó sarkába repült, a gondosan kiengetett, 7,5 cm magas vízszlopból 7,4 cm-nyi víz ölembé zúdult. (Ekkor értettem meg, hogy miért van gatyában a tv-reklám szereplője, és nem öltönyben, mint én. Nyilván a jeleneteket többször elpróbálják felvétel előtt, és ő is nadrágban kezdett.)

Azt hiszem, sokkot is kaptam egy picikét, mert nem tudtam gondolni sem arra, hogy „huszonegy”, amely szó kimondásakor köztudomásúan egy másodperc telik el. Az az előírásos egy másodperc...

Eddig azt hittem, nem vagyok ijedős típus, de most tényleg nem úgy zajlott le minden, ahogy számítottam, s körülbelül ugyanolyan élményben volt részem, mint amikor a seregben először sütöttem el a kézi rakéta-páncéltörőt.

Tartozom még annyival az igazságnak, hogy elmondjam: az eset óta valóban jól szuperál a mosdó lefolyója a fürdőszobámban.

Nyilván sikerült jól rájesszenem...

L.S.

Szakértők helyett KP-vezetők

Knotek és Janak nem látta jónak

A nagyvarosi munkálatok felfüggesztése miatt ismét egy magas beosztású csehszlovák pártvezető bírálta Magyarországot pénteken — azon a napon tehát, amikor a két ország kormányfője hírek szerint erről a kérdéstről is tárgyalt egymással Bukarestben. Ivan Knotek, a CSKP Elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára azután nyilatkozott, hogy — Ignac Janakkal, a Szlovák Kommunista Párt első titkárával együtt — megtekintette a bósi erőmű építési munkálatait.

Az eredeti elképzelések szerint a Visegrád mellé tervezett nagyvarosi erőmű kiegészítene a jóval nagyobb bósi, amely Pozsony közelében épül. Nagyvaros elhagyása esetén módosítani kell a bósi erőművel kapcsolatos korábbi megoldásokat, különösen az úgynevezett „csúrájratási” terveket.

Knotek és Janak személyesen győződött meg arról, hogy a bósi komplexum szlovák oldalán teljes erővel folyik a munka. Az építésvezetők tájékoztatása szerint tartani tudják az eredeti határidőt, vagyis egy év múlva megkezdődhet az első turbina kísérleti üzemeltetése.

Knotek a látottak alapján ugyancsak hangoztatta ezzel kapcsolatos reményeit. Az építés terén elért kedvező eredmények annál is inkább elismerés-

re méltóak, mivel azok „bonyolult politikai helyzetben” születtek — mondta a CSKP elnökségi tagja. Knotek szerint a bonyolult politikai helyzetet Magyarország teremtette azzal, hogy egyoldalúan leállította a nagyvarosi munkálatokat. „Ez természetesen sok kérdést vet fel a terv hasznosságát és a gabcikováci erőmű felépítését illetően” — állapította meg. Szavait minden nap alátámasztja a csehszlovák sajtó, amely — gyakran édeklődő olvasók kérdésére adott válaszok formájában — sorra szólaltat meg szakértőket a kérdéskörrel kapcsolatban. Knotek személyében azonban most magas szintű pártpolitikus bírálta a magyar döntést, amely számos környezetvédelmi és gazdasági aggály hangoztatása nyomán született.

„Úgy véljük, hogy a gabcikováci nagyvarosi rendszer mindkét állam számára hasznos. A magunk részéről minden erőfeszítést megteszünk annak érdekében, hogy a tervezett mű betöltsé küldetését.” — jelentette ki nyilatkozatában Ivan Knotek.

Mint ismeretes, a két ország megállapodott abban, hogy szakértői munkacsoportokban vizsgálják meg a kérdéseket. Ezek a szakértői megbeszélések még hátra vannak.

Kínából

Kiküldött tudósító

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője útnán elítélte, hogy a kínai hatóságok az ország elhagyására kényszerítették Mark Hopkinst, az Amerika Hangja nevű rádióállomás tudósítóját, a rendkívüli állapot rendelkezéseinek megsértése címén. Dennis Harter szóvivő a sajtószabadságra hivatkozott és felszólította Kínát, hogy maradjon nyitott az újságírók előtt és engedélyezze szabad munkavégzésüket.

Osztrák svédcsavar

Vadászat vadászpilótákra

Egyelőre nincs kinek vezetnie azokat a svéd SAAB-35-ös „Draken” típusú elfogó vadászgépeket, amelyeknek utolsó hét darabja szombaton érkezett meg Ausztriába. Az osztrák fegyveres erők 24 „Draken” géppel történő felszereléséről az Országos Védelmi Tanács döntött és a pilóták két éves felkészítése Svédországban folyik. Ausztria repülőhadosztályának jelenleg mindössze 14 pilótája és két kiképzője van — jegyzi meg a TASZSZ. Az osztrák Néppárt egyik képviselője szerint azért oly csekély az érdeklődés e szakma iránt, mivel a polgári légiforgalom pilótái lényegesen többet keresnek.

„A magyarok és az ENSZ elfogultak”

Magyar—román (v)iszony

folytatás az 1. oldalról

Felvetette azt is, hogy Aradon javasolták a miniszterelnöki találkozót. tény, hogy utána megerősítették a Németh Miklós miniszterelnök részére szóló meghívást. Magyar részről erre a válasz az volt — és ezt most is aláhúztuk a találkón —, hogy készek vagyunk a miniszterelnöki találkozó lefolytatására, de csak abban az esetben, ha a felsorolt problémákat sorra vesszük és valamilyen módon meg tudunk állapodni azoknak a megoldásáról.

Meg kell mondanom — hangsúlyozta Horn Gyula —, hogy az egész találkozót rendkívül heves vita jellemezte, s gyakorlatilag csak egy megállapodás született — a településrendezéssel összefüggésben:

Nincs magyar áldozat

Csütörtökön egy arab fiatalember az út széle felé rántotta a Tel-Aviv-ból Jeruzsálem felé tartó busz kormányát, amelyik emiatt az út menti, mintegy 30 méteres szakadékba zuhant és kigyulladt. Az utasok közül tizenhárman meghaltak, huszonegyen megsérültek. A támadót könnyebb sérüléssel kórházban őrzik. A merénylet elkövetését az Iszlám Dzsihad elnevezésű palesztin szervezet vállalta magára. Izraeli illetékesek szerint az áldozatok között nincs magyar, az ott nyaraló magyar gyerekek valamennyien jól vannak.

Nicolae Ceausescu megerősítette, utazzék Romániába egy magyar tanácsi delegáció. Mi ezzel egyetértettünk, viszont kértük, hogy ez a helyszínen, főképpen Erdélyben tanulmányozhassa a településrendezési programot. A válasz erre az volt, hogy a delegáció programját majd ők állítják össze.

Egy érdeklődésre, hogy mindezek után hasznos volt-e leülni tárgyalni, Horn Gyula kifejtette: Románia esetében figyelembe kell venni azt, hogy egy szomszédos országról van szó.

Ezenkívül nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy egy olyan VSZ-beli tagállamról van szó, amellyel egy védelmi szövetségi rendszerben vagyunk. De ugyanakkor ezzel az országgal rendkívül kiélezett, feszült viszonyban állunk, s ilyen körülmények között

nem szabad kihagyni a tárgyalások lehetőségét, ezt nem szabad elmulasztani. Nagyon lényeges az, hogy hogyan tárgyalunk és mit vetünk fel a tárgyalásokon. A továbbiakban szó volt arról, hogy a VSZ PTT bukaresti ülésén az egyes tagállamok közötti kétoldalú kapcsolatok kérdései nem szerepeltek.

Az újságírók érdeklődtek arról is: a Szovjetunió milyen mélységben ismeri a magyar—román problémát, s van-e valamilyen reagálása. Horn Gyula kifejtette: „elég jól”, de utalt rá, hogy a Szovjetunió stratégiai felelősséget visel a Varsói Szerződés helyzetéért, ezért bizonyára számára nem jó, hogy két tagállam viszonyában ilyen helyzet alakult ki. „A Szovjetunió nem akar ebbe a viszonyba beavatkozni” — mondotta végezetül.

Bulgária

Viszlát, iszlám?!

Bulgária az általa mohamedánoknak tartott kisebbséggel szembeni bánásmódjával a jelek szerint magára haragított egy tekintélyes nemzetközi mohamedán szervezetet, az Iszlám Konferencia Szervezetét (OIC). Hamid Algabid, a szervezet főtitkára a török külügyminiszterrel folytatott megbeszélései és a törökországi menekülttáborok megtekintése után tartott sajtóértekezletén, szombaton kijelentette, hogy a történeteket az iszlám világ

megsértésének, az iszlám világgal szembeni kihívásnak tekintti. Közölte, hogy tapasztalatairól jelentést terjeszt a tagországok elé és nem kizárt, hogy ennek alapján összehívják a szervezet rendkívüli értekezletét és azon szankciókat határoznak el Bulgária ellen. Május közepe óta több mint 120 ezer olyan bolgár állampolgár menekült az erőszakos beolvasztás elől Törökországba, aki török nemzetiségűnek vallja magát.

Szövetségben forrongó köztársaságok

Az MDF tavaszi Egészségügyi Fórumának határozata nyomán

Egészségügy életveszélyben

Az utóbbi évtizedek során a magyar népesség életésélye, polgáraink biztonságérzete, életük egészséges végigélésébe vetett hite mélyen az európai átlag alá süllyedt. Ezt a tragikus helyzetet olyan összetett társadalmi-politikai-gazdasági okok is előidéztek, amelyek során jelentős szerepet játszott az egészségügy társadalmi megbecsülésének csökkenése, a nemzeti jövedelemből, költségvetésből származó részesezésének tarthatatlanul alacsony aránya, a morális hanyatlás terjedése, az etikai problémák kiéleződése, az értékvesztés és önkizsákmányoló életmód széles körű térhódítása. A halálozás mértéke, az alacsony születésszám, a terebélyesedő önpusztítás következtében tovább csökken a történelmi és politikai viharokban egyébként is megtépzott magyarság lélekszáma.

A politikai vezetés, az ország kormányzata a sokféle kedvezőtlen jelenséggel megbirkózni nem tudott. Az egészségügyi tárca az elmúlt időben hozott, kellően át nem gondolt intézkedései a helyzetet tovább rontották, a magyar egészségügy katasztrofális helyzetéért, a nemzet egészségi állapotáért viselt felelősség vitathatatlan. Egészségügyünk átfogó reformja, teljes átszervezése tovább nem halogatható! Elkerülhetetlen, hogy a kormányzat kellő szélességben vonja be az egészségügyi refor-

mok kidolgozásába a gyakorló szakembereket, a magyar orvos-társadalmat, a betegápolói hivatás és az egyéb segítői hivatások képviselőit, a lakossági érdekeknek hangot adókat és minden más érdekeltet is, továbbá vegyék figyelembe a politikai mozgalmak, szervezetek programjavaslatait. A központi elosztás finanszírozási rendszere és a kontraszelektív vezető kiválasztás által tönkretett egészségügy gazdasági, szakmai és morális átalakítása csak strukturális változtatásokkal és az egészségügyi hivatásúak társadalmának összefogásával érhető el.

Az összefogás feltétele pedig a szóértés. Meg kell ezért teremteni a magyar egészségügy megújítását célzó programok széles körű megvitatásának feltételeit, lehetőségét! Az egészségügy — és egyáltalában az emberi élet —, amely társadalmunkban úgyszólván értékét veszítette, vissza kell, hogy kapja rangját az egyén és a társadalom szemében! A népesség kielégítő egészségi állapotáért való munkálkodásnak mind gazdasági feltételeit, mind pedig az ágazat gazdálkodásának korszerű mechanizmusait ki kell alakítani. A fejlett egészségügyi kultúrával és gazdasággal rendelkező országok jól bevált finanszírozási, biztosítási rendszereihez igazodó, egyszersmind a hazai körülményekhez is idomuló betegbiztosítás bevezetésére van

szükség. A korszerű magyar egészségügy a „tulajdonreform”, a méltányos tulajdonlás megteremtése nyomán alakíthat ki, hiszen ennek az ágazatnak is az intézmények olyan „vegyesgazdaságává” kell válnia, amelyben mind társadalmi, mind az egyéb tulajdonban lévő egységek privilégiummen-

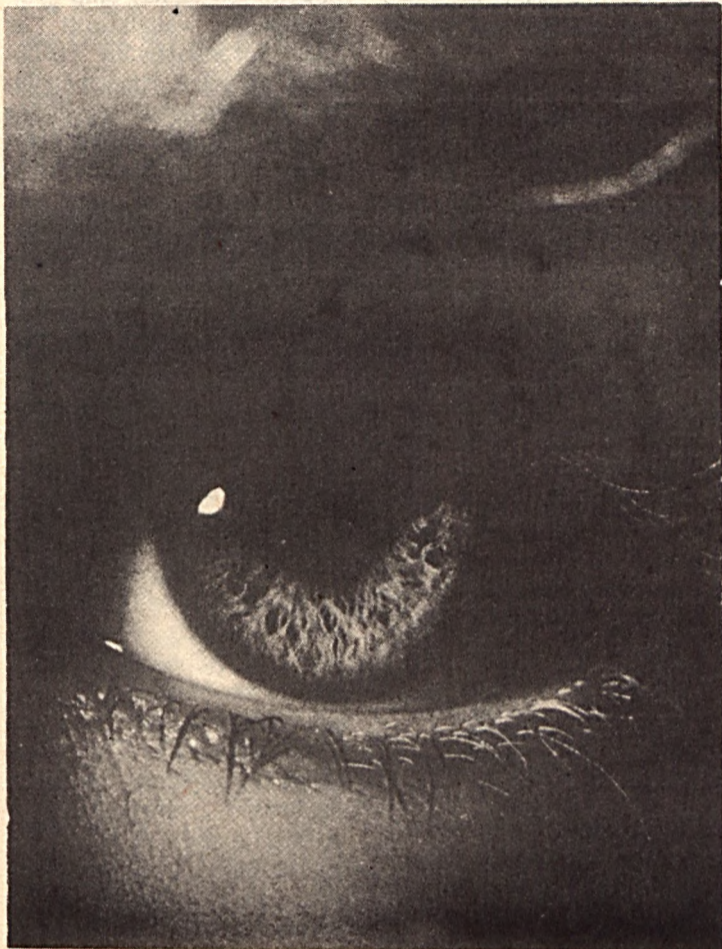
tesen, hatékonyan működhetnek, fejlesztésükhöz kellő mértékű tőke áramlásával lehet számolni, az egészségügyi szolgáltatások fogyasztói pedig egy széles körű, összetett módon finanszírozott rendszerben eléghetik ki szükségleteiket. Az egészségügyi ágazat működése azonban a reform bevezetéséig sem vesztegethet tovább tevékenységének mostani szintjén. A helyzet mihamarabbi javításának törekvéséül vezéreltetve ezért az alábbi területeken gyors és konkrét lépé-

sekre van szükség. Ésszerűen kerüljenek szétválasztásra a gyógyítás és szociális ellátás konkrét feladatai és e területek főhatósági felügyelete is ennek megfelelően formálódjon meg. Az egészségügyi ellátás korszerűtlen, visszatetszést keltő privilégiumainak meg kell szűnniük.

A funkciójukat veszített állami, párt-, illetve volt KISZ-intézmények épületeit egészségügyi, szociális és közoktatási célokra kell felhasználni! Vissza kell szorítani a bürokratikus-centralista szervezési gyakorlat érvényesülését és meg kell, hogy kezdődjék annak korszerű modellekkel való felcserélése! Szükséges az egészségügyi vezetők kiválasztásának új alapokra helyezése, elkerülve a kontraszelektív érvényesülését! A kiválasztásban kizárólag szakmai, vezetői, erkölcsi követelmények játszanak szerepet! Az egészségügyi dolgozók jövedelme minőség- és teljesítményarányosan igazodjék a végzett munkához! Kezdődjék meg a hálapénzrendszer burjánzását eredményező mechanizmusok felszámolása!

A politikai és igazgatási szervek széleskörűen támogatásuk az egyházak és hitfelekezetek szerepének szabad érvényesülését, legyen teljesen korlátozásmentes egészségügyi, mentálhigiénés, családsegítői és szociális tevékenységük! Szűnjék meg a bürokratikus betegirányítási rendszer, történjen elmozdulás a jelenlegi helyzettől a szabad orvoslás felé, ill. háziorvosi rendszer irányába!

—kbf—

Szemünk komor fénye

1989. július 10.

D Á T U M

3

Az értelmiség tartózkodott

A cipőgyárban az SZDP volt főlényben

Bonyhádi anizksz, anno 1944—46

Az emlékezet, főként évszázadfélnyi távlatokból, meg-megkopik, veszt hajdani csillogásából, noha a történésekkel helyell-közzel pontosan őrzi meg. Áldott az ember, aki a pillanatot megőrzendő feljegyzéseket is készít, netán naplót vezet. Sorai fontos adalékaiav lesznek a későbbi kor tisztában látásának, a pontos navigációnak.

Jegyzeteket tartok a kezemen, megsárgult lapokat, Bonyhádi történelmének vékonyka gerezdjével. A sorok nem napi kronológia szerint íródtak, hanem mintegy másfél-két esztendő visszatekintései. Korban mégis közelebbi (ezért hitelesebb!) valóságnyomokat tartalmaznak, mintha teszem azt, ma írták volna. A szemtanú hitelessége, a meg- és átélte hónapok izgalma sugárzik a sorokból. Stílusa korhű. Terjedelmi okok miatt csak kivonatosan villantunk fel képeket arról, hogy is történt?...

...1944. nov. 29-én jöttünk be az előőrskök, majd a szovjet csapatok. Legelső teendőnk egy Bizottság létrehozása volt. Ez a „20-s” Bizottság zömében dolgozókból tevődött össze. Néhány más politikai nézetű egyén is kapcsolódott hozzá. Legelső teendőjük a község életének és vezetésének megindítása volt. Ugyanis a község vezetői elhagyták a helyüket. Megszerveztük a polgárőrséget

és a szovjetekkel egyetemben tartottuk fenn a rendet. Sikerült mindennemű kilengést és fosztogatást megakadályozni ezáltal..."

A „20-s” Bizottság közreműködött a kórház felállításában és odahatott, hogy a módosabb egyének a felszerelésben segítséget adjanak... (...) 1944. dec. 14-én alakítottuk meg a pártot (28 fő). További teendőnk a betiltott szakszervezetek életre keltése volt. Községünkben egy ideig még a régi képviselő testület tevékenykedett. Létrehoztuk a Nemzeti Bizottságot és ezután ez irányította a község életét. 1945 januárjában Pécsről, a Volksbund központból megszerezték a Völgységi járás volksbundistáinak névsorát ill. katonáit.

Megszerveztük a Közkórház részbeni élelem-ellátását, és még decemberben megindítottuk az élelemgyűjtést Budapest részére, ahol még folytak a harcok. (...) 1945 márciusában kezdtük meg a Földreform előkészítését és végrehajtását. Megszerveztük a FIB-t (...a NB megszervezése után a Rendőrséget szerveztük meg. A Rendőrséget, mely a volksbundosok kitélepítésével aktívan foglalkozott, egy Budapestről kiküldött kormánybiztos irányította.) ...az igazgató bizottság létrehozásában odahatottunk, hogy a szakszervezet részéről pártunk tagja kerüljön be. Az ÜB alakításában is tevékenyen vettünk részt. Noha a

Cipőgyárban a SZDP volt főlényben és az ÜB vezetést is magukhoz ragadták (ui. A gyártulajdonos volt a SZDP elnöke!), a szakszervezet mégis a párt ellenőrzése alatt állt! A zománcgyárban hasonló volt a helyzet. Itt csak 3 fő MKP-tag volt. ...Bonyhádi viszonylatban háborús kár nem volt. Itt harcok nem folytak. Az üzemek, a gyárak teljes épségben megmaradtak. Rövid időn belül szovjet termelésre térünk át, a szovjet hadsereg részére. A mezőgazdasági termelés vontatottan ment. Egybeesett a telepítéssel. Állandó agitációt fejtettünk ki a telepések és régiók között.

1945—46-ban a MKP mozgósította a cséplést. Összeírta az összes cséplő- és erőgépet és ezekből (32) 12-öt üzemeltetett. Lassan feléledtek a különböző pártok és igyekeztek befolyásolni a tömegeket. (...) A reakció erősen szervezkedett, főleg a polgárság körében ért el eredményeket... A párt keresztülvitte!, hogy a járási főjegyző MKP-tag legyen, holott a megyei szerv SZDP-tagot nevezett ki... Az elhagyott és eldobott javakat általában könnyűszerrel osztottuk szét... Az ún. visszacszerzési törekvéseket sikerült megakadályozni... A község volt vezetőit pártközi meggyezéssel(!) váltottuk le. A malom igazgatóját eltávolítottuk, jönlhet a bp-iek igen ragaszkodtak

hozzá... A bányák államosítása után (Máza, Nagymányok) a párt megszervezte a „széncsátát”... Az inflációt a helyi dolgozók is erősen érezték, szenvedték... Sok volt a feketéző, a fekete vágás... megszerveztük a piac ellenőrzését, az árak szabályozását, a feketézők elleni harcot... megalakítottuk a Forrintvédő Bizottságot, panaszírodát szerveztünk... Közös pártnapokat, gyűléseket szerveztünk.

Az 1947-es választások előkészítésénél Kakasdon működtem. Itt a reakció tevékenysége erősen érvényesült. A KGP fényesen vezetett. Már léteztek a Baloldali blokk csírái (NPP-SZDP-MKP). A KGP alakította meg a NPP-t, azzal a szándékkal, hogy így maguknak szerzik meg a vezető szerepet. Saját tagjaik egyszerre voltak a KGP-nek és a NPP-nek tagjai... A NB útján lelepleztük a csalást... Az értelmiség tartózkodott a tevékenységtől. Főleg a KGP felé orientálódtak... nehezen alkalmazkodtak, a dem. rendszerhez..."

Az idézetek tovább sorjázhatnak, ám e sorok írójának lehetősége véges. Ezért hát fogadják a leírtakat kommentár nélküli kuriózumként, maguknak fenntartva a továbbgondolás minden lehetőségét!

Bayer Béla

Reform-retorikusok versenyfutása

N. — miként népe-nemzete is — politikai új életet kezdett. — Ideje — állapította meg fellélegezve és mélyet színpantva a szélszentes idők szmogilte ájerja után, a nyugati szél befutotta, friss, ama tavaszi levegőből.

— I-de-je — ismételtette magában izlelgetve-nyomatékosítva a szótagokat, és mert sok-sok éve kelet-közép-európai párttag volt, e tavasz reformígeretű fellélegzéseiről, politikás kedélyéről eszébe jutottak sok keserves végignyüstitől tavaszok, amikor párt-tag alapszervi és párt-egyéb-szervi üléseken gubbasztott, sok nehéz munkaórát, ahol három-négy fős vezetőségek előnékléseit statisztálgatta végig, sokadmagával.

Most azonban új idők köszöntöttek rá. Nosza, be is vette magát egy kelet-közép-európai metropolisnak — minden lacafacázást elmellőzve — magáról e metropolisról elnevezett pártbéli reformegyletbe. Oda vót vagy ötször. De a teremburáját, látja ám, hogy olyik-olyik főreform(át?)us összenéz egy másikkal, azután ha hosszabban rajtuk feleli a figyelő szemeit, hát olybá tűnik, mintha kölcsönösen fölsegítgetnék egymást a pulpittusra (senki tapsa nem oly csattogós, senki kacaja nem oly csendülős, mint ezeké egymás bon-mot-it jutalmazandó).

S mert N. henye szeminarium-járó-halló volt hajdanában, meg nem tanulta eléggé a Léna mellőli Vladimirtól: dialektice lehetetlen, hogy a dolgok egyszerűen ismétlődjenek, hanem

hogyan spirálilag: ha úgy látod is minden ugyanaz (radikálisok úgy mondták: megint a régi szemét), szóval úgy látod ugyanaz, nem így van azért, hanem fejlettebben van, hasonlít, de nem magába tért vissza, hanem egy fölsőbb fokot formáz. Szóval N., a henye tanuló, ezt nem tudta, és lelkét máris a vulgármatfizika démona kaparinthatta meg, hiszen N-ünk mint hitte, megvilágosodottan (magában) felkiáltott:

— De hiszen ezek hárman- négyen egymás között paszolgatják a focit, ez a sok balek meg tágranyit szemmel elstatisztálgat nekik! — S mondá mindezt immár izlelgetés, nyomtatékosítgatás és szótagolás nélkül. N. — aki egy konzolidált világban amolyan középkorú férfiúnak számított volna — ebben a pillanatban öregeedett meg. Reményes ember eddig sem nagyon volt, de ettől fogva aztán igazán hajjaj. Ahogy kifordult az ajtón, még elkergetett magától néhány önképrontó ordas eszmét — melyek közül az emberfaj: sárkányfog vetemény — még a legenyhébb volt. Lámcsak a bohó, az előbb még csak a metafizika ördögével komázott, s ha az hussan valakinek a lelkével, azon az illető csak vesztivel: ime, ő, N. is, máris milyen túlzó, a hiú kutyája, nem bírja a fél testhosszal a boly előtt úszók sikerét, magában arról handabandázik, ki is látta a startpisztoly dördülése pillanatában a startköveket, a medence

folytatás a 4. oldalon

Deportált németek vallomásai

„Ez zsidó bosszú volt, semmi más. Itt volt ez a B. Gy., akit elvittek a szüleivel együtt és ez valahogy visszajött. Ez csinálta az egészséget.”

„Hát, ki vitt volna el? Csak az oroszok! Azok voltak ott és lőtek a levegőbe. Csak az oroszok tehetnek erről.”

„Az biztos, hogy nem az oroszok tehetnek erről, nem az oroszok csinálták egyedül. A magyar állam — ha már volt — az biztos, hogy közrejátszott. Nem igaz, hogy csak úgy, maguktól elvitetették volna, hogy senki ne tudjon róla. Ez nem lehet igaz!”

„Azért vittek el, mert svábok voltunk és a magyaroknak kellett a hely. Így volt. Ezeknek a telepéseknek útban voltunk és ezért kitétek bennünket. Pedig úgy hallottam, az volt a terv, hogy ezeket viszik majd Oroszországba.”

„En a férjem miatt léptem be a Volksbundba. Nem csináltam semmit, nem is jártam sehova. De nem az a hibás — azt megmondom — nem az a hibás, akit így belekevertek a dolgokba, hanem az állam volt a hibás. Az állam, aki ezt beengedte az országba. Az volt a hibás. Mert a szegény embernek kell megszereznie az ilyen hülyeségeket.”

„Hát, azt nem tudjuk, miért vittek el bennünket. Azért talán, mert németek voltunk. Mit tudom én? Mert voltak ott magyarok is. Uralban volt olyan tábor, ahol csak magyarok vol-

tak. A mai napig nem tudom, miért voltunk ott.”

„Engem a bíró vitetett el. Én csak rá haragszom. Nála szolgáltam, és volt bór a pofáján elvitetni.”

„Nem tudom, miért vittek el. A mai napig nem tudom. Ha tudnám, én megmondanám magának, de senki nem mondta eddig. Azt most már mi is szeretnénk tudni, hogy miért vittek el.”

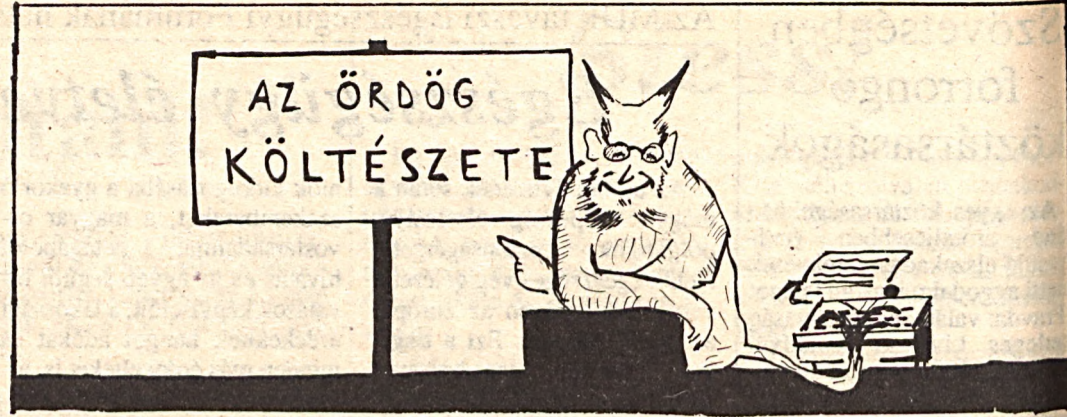
Baranya és Tolna megyéből 1944 decemberétől 1945. január végéig több tízezer polgári személyt hurcoltak a szovjetunióbeli munkatáborokba. Az ártatlan áldozatokat Szekszárdon és Pécsen börtönben gyűjtötték össze, majd Baján vagonfirozták őket. Megállapítani nem tudják, hogy hány ilyen gyűjtőtábor lehetett, a fennmaradt dokumentumok szerint 1026-os, 1034-estől 7026/2-es számút is nyilvántartottak. Valamennyien az Azovi és a Donyeci hátságban bányatelepeken dolgoztak, Gróznij, Andrejszkij, Horlovkai, Liszi-sanszki, Rosztov környéki táborokban. Egy nagy csapat Baranyából, Tolnából az Uralba, a Gróznij táborba is felkerült, 1949-ig tatárok között egy kórolajfinomítóban voltak kényszer munkán.

A hazatértek elbeszéléseiből ismert a szomorú statisztika, volt olyan tábor, ahol az első év végén 128 kényszer munkásból 24-en maradtak életbe, majsi elhurcoltaknak húsz, a mágocsiaknak harminc

százaléka tért vissza. A lágérből visszatérők környezetükben sokat meséltek „hosszú újrújról”, de nagyon ügyeltek arra, hogy elbeszéléseiket senki ne használhassa fel, az utóbbi időkig közléséhez sem járultak hozzá. Dr. Hetesi Erzsébet, mágocsi származású közgazdász-szociológus erre a kezdetben kilátástalannak tűnő gyűjtőmunkára vállalkozott az MTA Sorosalapítvány ösztöndíján. Meggrázó, minden életében a történelem egyénileg megélt valóságát feltáró interjúkban keresi a hivatalos dokumentumokban alig, vagy csak hiányosan fennmaradt internálások. Negyvennégy év után szólalt meg kétségek közt hagyott, szorongásait, félelmeiket nem felejtett idős embereket. Akiknek igazságtalan, tragikus sorsukról a közvetlen környezet tudott, ám az áldozatokkal együtt hallgatott, a távolabbi közvéleménynek pedig fogalma sem volt róla.

A sors iróniája, vagy inkább kegyetlensége az, hogy a szó szerint halálra dolgoztatott, megnyomorított emberek azt sem tudták, miért szabott rájuk a büntetés. Hitelesen, drámaian vallanak arról a bevezetőben idézett sorok, a megkérdezettek igazságkeresése. A közeljövőben dr. Hetesi Erzsébet interjúi közül négy életutat adunk közre, amelyek a tervek szerint önálló kötetben kapnak majd helyet.

K. Zs.

Mottó: Pokol talán nincs, de ördög bizonyosan van. A nyomdákban cserélgeti a betűket, csüri-csavarja a szavakat. Fáradhatatlan és buzgó: állandóan „alkot” a nyomda ördöge.

Sztálin elvtárs és a tulkok

A nyomda ördöge nemcsak a betűk, szavak uralkodik. A papíron is. Mivel a papír olykor elég vékony — ami egyik oldalán van, az láthatóvá válik a másikon is. Ez főként a képek esetében veszélyes, hiszen az átütő sorokat tükrösképpént kellene olvasnunk (amire nem érziünk különösebb késztetést), de mondjuk a fotók tükröképpént alig érzékeljük. Ha tehát átüt a kép, akkor egyszer-

rűen nyugtázzuk, hogy megjelent a másik oldalon (is). És ennek az oldalnak az egészébe illesztve értelmezhetjük — a nyomda ördögének sugallatára. Az ötvenes évek nagy nyomdaördögi teljesítménye volt, amikor a *Nagy vezérünk, Sztálin* cím — és a generalisszimusz képe — mellé a túldalról átütött egy békésen balagló marhacsorda képe. ...Az olvasók körében átütő volt a si-

ker... Ilyenkor, persze, mindig felvonultak a nyomozók, de a szerkesztők és nyomdászok a nyomda ördögére mutogattak, akit nem lehetett letartóztatni. Ilyen apróságon nem mindig akadtak fenn a „fiúk” — *Gulág*-listára tették, és vitték a szerkesztőket ilyen-olyan átnevelőintézetekbe. Vigaszuk csak annyi lehetett: kinn él és „alkot” a nyomda átnevelhetetlen ördöge. (-.)

Leszerelünk

Hol vagyok már attól, amikor kalapom mellé szalagot kötöttek a lányok! Obsitos levelet hozott a Posta, melyben köszöni a Területvédelem szolgálataimat, de többet nem tart rám igényt. Tehát a „leszerelés” egyféle alanyává váltam. S hallom a jó hírt is, amely, íme, így szólna, ha hivatalosan nyilatkoznának: „A Budai Nagy Antal Laktanya értesíti a közvéleményt, az adózó polgárokat, hogy a leszerelést megkezdte.”

Magam is híve vagyok az ilyen cselekedeteknek, voltam ugyanis kopaszkatona, farkasmihály rézagyúját gyűjtő békéharcos, akit arra nem tanítottak meg, hogy az ellenség belét miként kell kiönteni, szuronnal vagy bajonettel, persze.

Szóval jön a „kémem” a Budaiból. S mondja: öreg, tönkremegyünk. Nono. Teszem át a kérdést

kérdéssé. Hát tudod, tegnap is csak hatvanként műanyagpohár tejet vittem a Budaiba, a pékek meg csak tizenöt kiló kenyeret...

A hatvanöt pohár, tehát nem bögre, hanem csak kis erődítmény, mint Rejtő legionárius úr idejében volt az oázisban. De, amikor én szoldateszka voltam, akkor a farkasmihályi feketéből egy szappannal kaptunk naponta. (Ugyanis a brómos-cikóriát szappanformára préselték.) Van-e még a seregben brómos kávé? Nem tudom, de hogy csak két deci tej jusson egy „bakának” egy reggelire, azt sem hiszem. Ambár, ki tudja, a leszerelés útjai milyen kanyargósak és titkosak.

-Pj-

Reform-retorikusok versenyfutása

folytatás a 3. oldalról

tükrét, s lám, az itt szervezőbizottságnaknevezettféltesthosszal vezető(sége)k az ő gyanakvó, pondró agya szerint a dörrenés előtt ugrottak a vízbe...

Rosszkedve azonban immár elűzhetetlen. S amitől félt, zavaros képeivel, történeteivel a nap éji álmát is megüli. Álmában kék uniformisban lát sorjázni, sok-sok főreformert, s éppen a legfogcsattogtatóbbakat, legkiáltozóbbakat, legtülekedőbbeket.

Tanácsalanelvred: honnan az ostoba álmokképek? Azután — ahogy „pestiesen” mondják (ámbar ez a „pestiesen mondják” is kissé pestiesen van mondva) leesik a tantusz: hát persze, az álomban visszaköszön a pár napja-hete egy napilapban olvasott Zdenek Mlynár iromány, amely kesernyésen emlékezik vissza a prágai hat-

vannyolc egyik színpalak mögötti játszmájára: a megszállás után fő-verszomjasok miként tülekedtek a reform-szónok versenyben a megszállás előtt. És Mlynár nem ártall sunnyogva arra célozgatni, hogy mindkét időszakban a parancs emberei voltak...

N-t — mert nem igazi jellem, megnyugtató az efféle önfelmentő ideológiák — még ha csak az álom szállítgatja, idézgeti is azokat. Na jó, így neki is könnyebb, ha ő erkölcsi fölényrel pihenhet meg, kvietálgathat, úgy könnyen nyeri vissza régi, jó közép-európai magabiztosságát. Még jó — gondolja magában —, hogy visszaemlékezések is fródnak, és múltként mutatva be, bizonyosságot szolgáltatnak az éppen csak sejtett jövőről.

Tordai Béla

Alig múltott néhány perccel öt óra, amikor megszólalt a telefon. Ismeretlen férfihang a vonal túlsó végén. Kicsit furcsa akcentussal mondja, hogy engem keres. Magam is bemutatkozom, ő is. Mondja a nevét és azt, hogy Németországból hív. Megbízásból. Van egy örömhíre. Kérdőn és kíváncsian hallgatom.

— Itt áll mellettem Mechtild Würthenstatter. Üzeni, hogy megszületett az unokája. Szép, egészséges kisfiú. Sebastiannak hívják... Minden rendben volt!

— Egészségedre! — hallom Mechtild hangját, majd néhány német szót. A férfi készséggel fordítja, hogy július végén Mechtildék jönnek Magyarországra, és hozza a babáról készült fotókat.

Örülök, szeretettel gratulálok a nagymamának, üdvözlöm a fiatalokat, s igazán várom, hogy találkozzunk.

Amikor megszületik egy kis új emberke, annyi minden föl-

Megszületett Sebastian

ötlik az elmében, annyiféle gondolat támad — szép is, szomorú is. Bennem most a szépek éledtek túlsúlyban, hiszen tudom, hogy Sebastian „jó helyre született”, hogy nagyon várták, hogy a család minden tagjának ő lesz a szeméfnye, hogy lesz enni- és innivalója, hogy hazatérését habos gyermekszoba várja, hogy hat esztendő múlva iskolába iratják, hogy közben talán kistestvére is születik...

Kérdezhetik, ki is az a Mechtild? Egyszerűen mondom: kedves barát. Ám érdekes, mikor és hogyan szövődött e barátság? A nyár elején, az NSZK-ban, amikor magam is elkísértem a Szekszárd Big-Band-et a turnéra. Annak idején a sorozatomban említettem az asszonyt, aki napközben egy gyárban dolgozik, esténként pedig felszolgáló — különböző helyeken. Ottjártunkkor is pin-

cérnő volt a szekszárdi és a bocholti zenekar baráti találkozó-ján, de akkor e niunkát családtagként, úgy mond „társadalmi munkában” végezte. Ugyanis fia szaxofonozik a csapatban. Akkor mondta, hogy lányának, Sonjának, hamarosan kisbabája születik. Megígérte, hogy a nagy eseményről tájékoztat majd. És meg is tette.

Tulajdonképpen bárki megkérdezhetné, hogy ez vajon miért nagy dolog? Nem is nagy dolog, ami azt illeti, hiszen a nagymamai boldogság, büszkeség is benne volt a hívásban, ugyanakkor az is igaz, hogy az ember életét a kicsiny dolgok is széppé tehetik és teszik is. S ha azokat rendre „kapja” az ember, akkor nagygyá lesznek, lehetnek, egyszerűen az élet minőségét is megváltoztathatják. Mindebben az a szép, hogy ilyen, illetve hasonló telefonhí-

vás a csoport többi tagjához is érkezett, illetve az új barátoktól mi is fölhívtuk, s elmondtuk, hogy szerencsésen utaztunk, hogy rendben minden. Mert mindezt vendéglátóinknak is fontos volt tudniok — akarták tudni!

A következő mondatok elcsépeltek tűnhetnek, ám az vesse rám az első követ, aki úgy gondolja, hogy például a kulturális delegációk, az egymás országában műsort adó együttesek a két-két nemzet között nem jelentenek összekötő kapcsot, hidat. Hiszem, hogy ezek a találkozások, az együtt töltött napok hozzájárulnak egymás megismeréséhez, s a megkötött barátságok csapásai pedig ösvénnyé, majd pedig egyre szélesedő nagyforgalmú úttá alakulnak.

S ez valamennyiünk számára nagyon fontos.

— hm —

Fischer Lajos: Férfiak

Az ég még délután is acélkénken feszült a kisváros fölé. Néha meleg homok szítalt a magasból.

A régi park oázisként zöldellt az álmosító melegben. Terebélyes fák, ősi gesztenyefák és hársfák árnya, kavicsos utak, virágok.

Mostanában többször kijött munka után a parkba. Magával hozta az újságokat, keresett egy árnyas padot, olvasgatott, néze-

lődött. Már többen ismerősként biccentettek feléje. Szürke vászonnadrág, világos ing, kissé elhízott, széles arc.

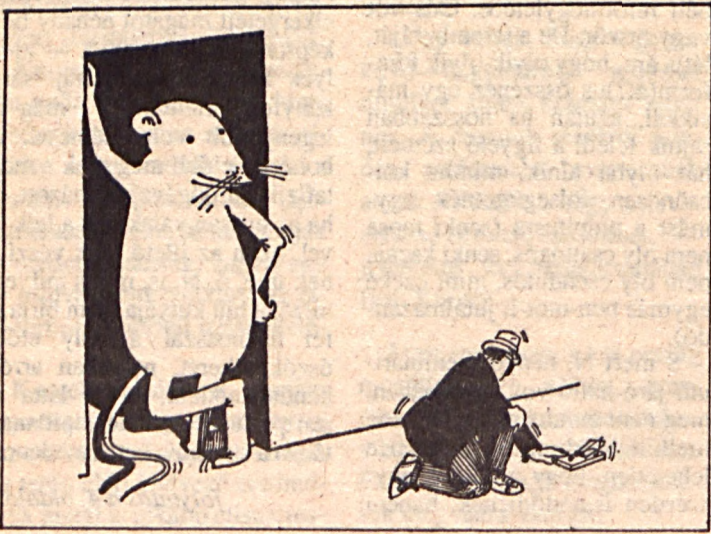
Most is az apróhirdetéseket böngészte. A kavics zörgésére felnézett. A közeledő férfi megállt a pad előtt.

— Letülhetek?
— Természetesen.
Magabiztos mosoly, nágy, nevető szemek, végig kigombolt kockás ing.

— Igazi kánikula.
— Igen, igen.
— Nem zavarom? Látom, újságot olvas.
— Csak nézegettem, hogy ne legyen egyedül.
— Érttem.
— Meg az újság nem szól vissza, nem hangoskodik, nem ricsajozik.
— Modern életfilozófia.
— Csak annyi, uram, hogy az új lakótelepről jövök.

— Ó, hát szomszédok lennének?!
— Akkor megért, uram. Kiszajátítják a családi házamat és bedugnak ebbe a tébolydába. Az ember menekülni kénytelen a saját lakásából! Az egyik szomszédom barkácsotlult. Erti ezt, uram? Se nappalom, se éjszakám! Még éjjel is csinálja. Fűrészel, gyalul, reszel.
— Szólni kellene.

folytatás a 6. oldalon

Visszavágott a Siófok az 1—4-ért

Kuriózumnak számított, hogy spanyol és portugál mintára este 9 órakor kezdődött a Siófok—Slavia Praha Intertoto mérkőzés a Balaton-fővárosban. Sokak szerint Magyarországon ilyen kései időpontban még nem rendeztek olyan nemzetközi mérkőzést, aminek valamilyen tétje is van. Tekintettel a balatoni dömpingre, a siófoki rendezők titokban 4-5 ezer nézőre is számítottak, de ennek csak a fele jött be, így mintegy 2500 néző előtt lépett pályára a két csapat. (Egyébként a vállalkozás a világlátás költségeivel együtt is nyereséges, meggyőződésünk, hogy a hagyományos hétórai, vagy esetleg nyolcórás kezdéssel sem lehetett volna kicsalogni az embereket — még a focirajongókat sem — a Balaton hűsítő hullámaiból.)

A két csapat felszabadult, könnyed, látványos játékkal rukolt ki. Jó iramú, amolyan védekező, zésmes örömfocit láthattunk, amelyben a hazaiak vitték a prímet. A féldő elején megszerezte a vezetést a Bányász: az ezúttal baloldali középpályást játszó Meksz kidaligált cselek után kiugratta a Videontól igazolt új fiút, Magyar, aki szemfüles volt, lőtt: 1:0. A 25. percben egyenlítették a csehszlovákok. Egy szabadrúgás után a ki-pattanó labdát Novák elegáns mozdulattal Frydhez sarkalta, akinek már nem volt nehéz a kapuba találni.

A gól nem zavarta meg a Siófokot, még a féldő befejezése előtt megszerezték az egyben győzelmet is jelentő vezetést. Marozsán lefutotta a vendégek jobboldali védelmét, és a berobbanó Borostyán előrevetődve az üres kapuba tolt a labdát (2:1).

A második féldőben is a Siófok játszott a szebb, szellemesebb foci, de jobbnál jobb gólhelyzeteket ügyletlenkedett el. Am így is sikerült visszavágni a Prágában az Intertoto-Kupa számokra nyitó mérkőzésen elszenvedett 4:1-es vereségért. A siófokiak az alábbi összeállításban léptek pályára:

Bíró, Kolovics, Aczél, Szabó L., Marozsán (Brettner), Keszeg, (Palkovics), Freppán, Olajos, Meksz, Borostyán, (Kirchmayer) Magyar (Krausz)

Kitűnt: Aczél, Freppán, Meksz, Magyar.

Bálint György

Hivatalos totóeredmények

1. Rába ETO — Admira Wacker	5:0	1
2. Siófok — Slavia Praha	2:1	1
3. Den Bosch — Karlsruhe	2:3	2
4. FC Liège — Luzern	0:0	x
5. 1903 Koppenhagen — Hansa Rostock	2:0	1
6. Bellinzona — FCS Tirol	3:5	2
7. Grasshoppers — IF Brøndby	3:4	2
8. Lokomotiv Leipzig — BK Lyngby	3:0	1
9. Stal Mielec — IF Naestved	1:1	x
10. SK Örebro — Wetingen	4:1	1
11. Baník Ostrava — Grazer AK	lapzártáig nem érkezett meg!	1
12. Szpartak Váma — Wismut Aue	4:3	1
13. Kaiserslautern — Waalwijk	2:2	x
Pótmérkőzések:		
14. Vienna — CZ Jena	1:1	x
15. Rapid Bucuresti — IS Örgryte	3:1	1
16. Rába ETO — Admira Wacker I. féldő	3:0	1

A kapitány ad a hajtók szavára

Az év elején még leginkább harminc magyar kettesfogathajtó reménykedhetett, hogy egy sikeres versenyevad után ott lehet majd augusztus végén a balatonfenyvesi Világbajnokságon. Ennek eldöntésére a szövetség nyolc különböző nehézségű válogató versenyt iktatott be, amelyek még tavasszal Kisbénen kezdődtek, és tegnap délután lapunk zártakor még tartó szántódpusztai nemzetközi versennyel végződtek. A befejező szám, az akadályhajtás megkezdése előtt Váci Ernő, szövetségi kapitányt mindegyikről arról kérdeztük, van-e már világbajnoki csapata?

— Csak fix pontok vannak — mondta a kapitány. — A vitás kérdésekben dönt majd a kollektív bölcsesség. Az biztos, hogy a címvédő Kecskeméti László (Kiskunfélegyháza) mellett Kiss Zoltán (Balatonnagyberek), Lázár Vilmos (Rákoshegy), Szegedi Gábor (Kiskunhalas), Fehér Mihály (Győri TSZKER) ott lesz a csapatban. Hogy ki lesz a másik öt, arról a hajtók is döntenek, ugyanis a verseny után valamennyien egy tesztlapot töltenek ki, amelyen más kérdések mellett voksolhat a VB csapatra.

— Itt, Szántódpusztán, a kánikulai melegben, a maratonhajtásban világbajnoki nehézségű pályán ki, vagy kik tettek nagy lépést a csapatba kerüléshez?

— A kiskunfélegyházi Bálint Mihály és a balatonnagyberek Molnár János.

— Az elvárás igen nagy a magyar válogatottal szemben, hiszen a legutóbbi NSZK-beli VB-n Kecskeméti aranyat szerzett, a csapat pedig második lett.

— Igen, amikor 1985-ben Szilvásváradon szinte minden létezőt megnyertünk, azóta megnőtt a sportkedvelők étvágya velünk szemben. Időközben pedig egy óriási erősödés és a vele járó kiegyenlítődés ment végbe a világ fogathajtó sportjában. Míg nálunk egyre kevesebb lett a pénz, addig a

nyugat-európai országokban (NSZK, Hollandia, Ausztria) egyre jobban investálhattak be a sportágba, virágozni kezdett a sportlőtenyésztés.

Nem is beszélve a tengerentúliakról: Kanadáról, az Egyesült Államokról és Ausztráliáról. Ez utóbbiakat különösképpen nem ismerjük, de az már önmagában félelmetes, hogy több, mint 1000 fogathajtó válsztják ki augusztus végén Balatonfenyvesen indulókat... És Kelet-Európából sem csak velünk kell számolni, a lengyelek

is — hogy honnét teremtették elő a pénzt? — nagyon jók.

A kiválasztott 10 fogathajtó minden idők legnagyobb Világbajnokságának ígérkező (20 nemzet, 70 fogathajtó) verseny kezdetéig egyhónapos edzőtáborba, Üllődóra-majorba vonul és itt végzik el az utolsó simításokat a szövetségi kapitány irányításával. Reméljük, hogy Balatonfenyves után sem kell majd különösebb nosztalgia ahhoz, hogy elmondhassuk: lovasnemet vagyunk.

Bálint György

Sas Emilnek, a helyiek kedvencének, a szombati napon nem sok babér termett.

fotó: kapfinger

1989. július 10.

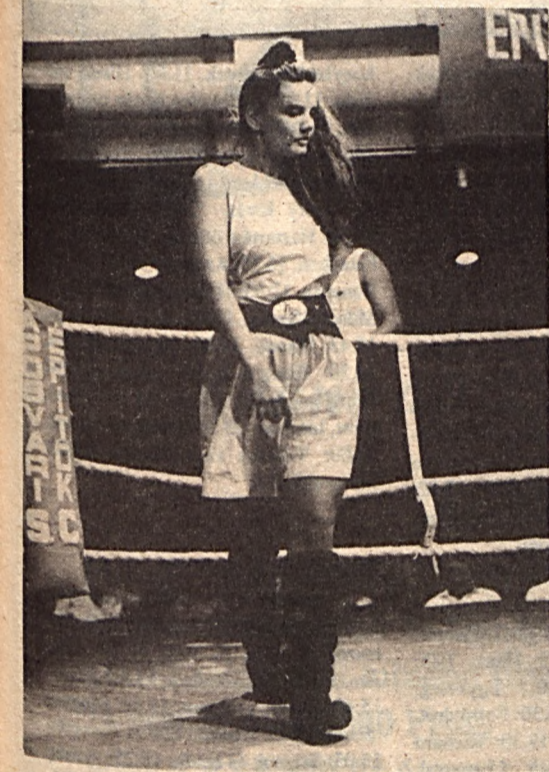

D Á T U M

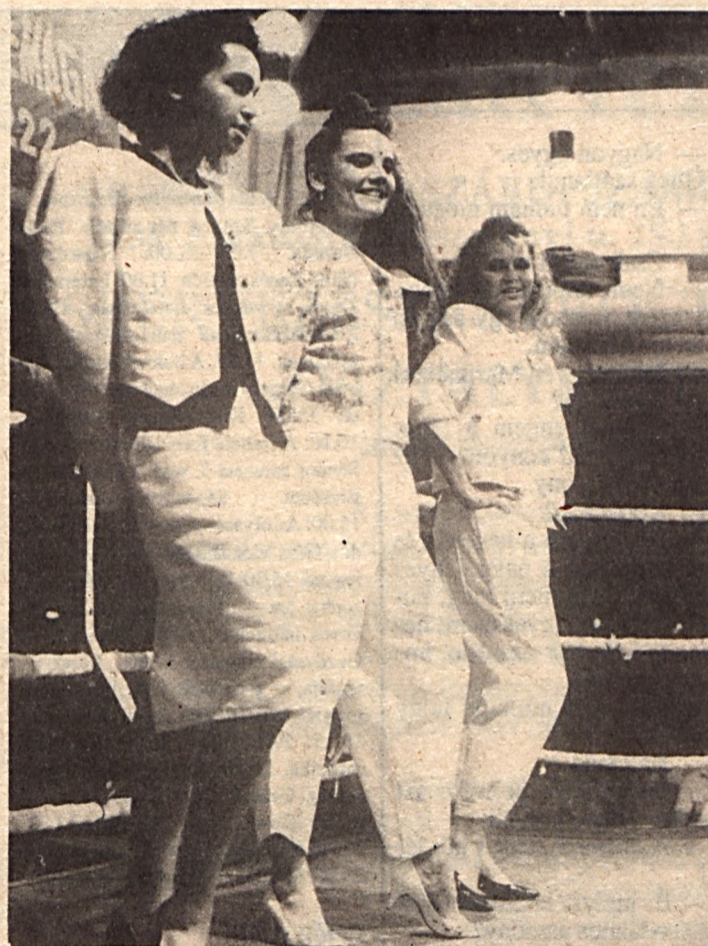

5

Hölgyek ringtak a ringben

A jó bunyó minden bizonnyal kielégíti azokat, akik az öklözés kedvéért váltanak jegyet a ringek mellé. Az elégedettséget csak fokozhatja, ha a szünetek is hoznak valami csemegét. Így gondolták ezt Siófokon, a nemzetközi junior ökölvívó torna rendezői is. Fotóriporterünk, Kapfinger András is odairányította fényképező objektívjét a nemzetközi eseményekre és a díszvendégekre. Szakértő szemük vajon melyik „meneter” ítéli jobbnak?

Intertoto mérkőzések

7. csoport:

Siófok — Slavia Praha (csehszlovák) 2:1 (2:1)

Siófok, 3000 néző, V: Varga L. gólszerzők: Magyar (14. p.), Borostyán (32. p.), illetve Fryda (24. p.)

sárga lap: Olajos (75. p.), illetve Ferbek (75. p.), Zaleskeski (75. p.)

jók: Aczél, Freppán, Meksz, Magyar, illetve Suska, Viger, Novák

Siófok:

Bíró — Kolovics, Aczél, Szabó L., Marozsán (Brettner 46. p.) — Olajos, Keszeg (Palkovics 73. p.), Freppán — Borostyán (Kirchmayer 57. p.) Meksz, Magyar (Krausz 72. p.)

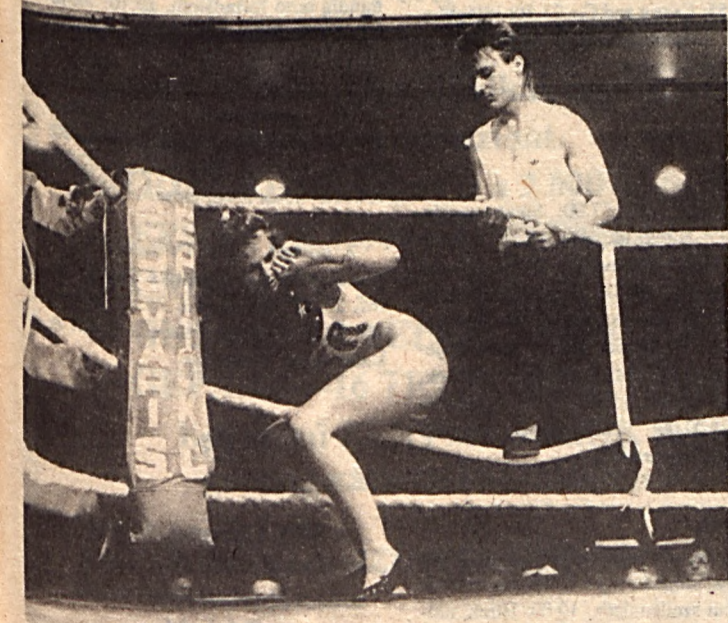
Slavia Praha:

Priber — Suska, Ondrejčík, Zalesak, Kluscevic — Galbavi (Ferbek 60. p.), Viger, Fryda (Zaleskeski 60. p.) — Novák (János 60. p.), Mislevic, Rehák

A hazai csapat kezdett jobban, és a 14. percben egy nagyszerű támadás után Magyar fejgölgójával meg is szerezték a vezetést. Tíz perc múlva közvetlen védelmi hiba után a kapusról kipattanó labdát Fryda közletről bevágta. A 32. percben Magyar Zsolt nagyszerű átadását Borostyán a hosszú sarkba lőtte.

A csoport állása:

1. Örebro	3	6
2. Slavia Praha	3	2
3. Wetingen	3	2
4. Siófok	3	2

Szeretettel köszöntjük Amália nevű kedves olvasóinkat.

Az Amália név germán eredetű, első eleme egy gót királyi család nevét rejti, második részének jelentése: védelem.

Hazánkban kétségtelenül leghíresebb e név viselői közül Bezerédj Amália (1804—1837), az első önként adózó, jobbágyfelszabadító nemes, Bezerédj István felesége. Neki köszönhetjük az első igazi gyermekművet, a Flóri könyvét. Ez a kötet az elmúlt másfél évszázad alatt tizenhét kiadást ért meg, s kedvelt olvasmánya volt Babits Mihálynak is gyermekkorában. Ugyancsak Bezerédj Amália létesítette az első vidéki, magyar nyelvű óvodát, amelyben együtt tanultak a zsellér- és nemesi csemeték Szedresen.

A Nap két: 3.57 órákor nyugszik: 19.42 órákor

A Hold két: 11.46 órákor nyugszik: 22.39 órákor

APRÓHIRDETÉS

Balatonalmádban. Jókékvésű, 801 m²-es telek családi házzal, szőlővel, pincével eladó. Nyaralónak átművelhető. Érdeklődni: egész nap, Rózsa u. 15. Telefon: 06/80/51—458.

Balaton mellett, Lovason, 474 négyzetméter, részben szőlőművelésű ingatlan eladó. Érdeklődni: Léglér, Nemesvámos, Kossuth u. 77.

Eladó egyszerűs üdülőakrész Harkányban „Zengő” társasudulón. Érdeklődni: munkaidőben 06/74/12-493, 17 órától 74/13—503 telefonon.

3,8 m-es, légkamrás, 50 LE-ig használható műanyag motorcsónaktest eladó. Érdeklődni lehet 16 óra után a 74/12—910 telefonszámon.

Szeretnék egy igazi megértő, józan életet élő társra találni, aki szeretetre és megbecsülésre vágyik. Rendezett körülmények között élő, jó megjelenésű fiatal ember levelét várom. Olyanét, aki egy 44 éves özvegyasszonynak hűséges élettársa tudna lenni egy életen át. Levelet: „Egy igazi társ hiányzik 269555” jelűre a szekszárdi hirdetésben várok.

Baltoni moziműsor

Hétfő—kedd

Siófok
Május 1. Kalózok (14.30)
Antiterrorista kommandó (Vieoki-kertűd 19.30)
Kertmozi: Rémült rohanás (21)
Vörös zsaru (23)

Balatonboglár
Bűnvadások (20)
Másnap reggel (22)

Balatonlelle
Fedett kertmozi: Kemény fickók (21)
A légy (23)
Robotzsaru (20.30, 22.30)

Balatonfenyves
Kertmozi: No mercy (21)
A rémület éjszakája (23)

Balatonmária
Afrika expressz (19.30)

Balatonszárszó
Fedett kertmozi: Dirty Dancing (21)
A légy (23)

Balatonszemes
Fedett kertmozi: Zsoldoskatona (21)
Az eastwicki boszorkányok (23)

Fonyód
Kertmozi: Négybalkezes (21)
Hegylakó (23)

Zamárdi
Fedett kertmozi: Moonwalker (21)
A rémület éjszakája (23)

Számok az AIDS-ámokról

Tízezernél több új AIDS megbetegedést regisztráltak júniusban, s ezzel július 1-jére 167 373-ra emelkedett a világ 149 országában nyilvántartott betegek száma — ez derül ki az Egészségügyi Világszervezet (WHO) pénteken Genfben nyilvánosságra hozott jelentéséből.

Az Egyesült Államok mérlege — 95 561 beteg — nagyságrendekkel meghaladja a világ többi országából jelentett adatokat. Ezt az amerikai földrészen Brazília (6421), Kanada (2736) és Mexikó (2158) követi. Ausztráliában 1334, Új-Zélandon pedig 130 személy szenved AIDS-ben. Nyugat-Európában Franciaország (6409 beteg), Olaszország (3773), az NSZK (3324), Spanyolország (2781) és Nagy-

A Neptunusz „új” holdja A Triton testvére

A Neptunusz eddig ismeretlen harmadik holdját fedezték fel amerikai tudósok a Voyager-2 űrszonda által küldött felvételeken — közölték pénteken az amerikai Országos Űrhajózási és Űrkutatási Hivatal (NASA) képviselői. A Neptunusz most felfedezett holdjának átmérője 200 és 640 kilométer között van. A szakemberek elmondása szerint a hold a Földről nem látható, mivel olyan közel van a Neptunuszhoz, hogy a bolygó fényében szinte elveszik. A Neptunusz holdjai közül az első, a Tritont még 1846-ban, a Nereida nevű másodikát pedig 1949-ben fedezték fel. A Voyager-2 űrszonda jelenleg mintegy 69 millió kilométeres távolságban van a Neptunusztól és augusztus 24-én lesz a legközelebb a bolygóhoz. A Voyager-2 12 éves programjában ez az utolsó „találkozás”.

Az űrszondát 1977-ben bocsajtották útjára, 1979-ben haladt el a Jupiter, 1981-ben a Szaturnusz és 1986-ban az Uránusz mellett.

Vasutas-tények, ígéretek

Köszöntés a tisztavatás

A 39. vasutasnap alkalmából került sor a most végzett vasúti tiszték felavatására.

Urbán Lajos elnök-vezérigazgató ünnepi beszédben köszöntötte a vasút közel 130 ezer dolgozóját, s a több mint 100 ezer vasutas nyugdíjast. A vasutasok munkájának sajátossága, hogy az ország nyilvánossága előtt zajlik, s milliók mondanak róla nap mint nap véleményét. Romló műszaki feltételek között egyre több túlórárt vállalnak a vasutasok. Havonta átlagosan 230—250 órárt dolgoznak. Ennek ellenére még mindig jócskán elmarad a bérük a népgazdasági átlagtól.

A vasút vezetője feladatként jelölte meg a vasúti biztosító berendezések korszerűsítését, a villamosítás folytatását. Jövő év januárjától minden vasúti munkahelyen bevezetik a 40 órás munkahetet. Ezt követően Urbán Lajos vasúti tiszté avatva a Baross Gábor MÁV Tiszt-képző és Továbbképző Intézet 214 végzett hallgatóját.

— A MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT TOLNA MEGYEI SZERVEZETE az MSZDP gazdaságpolitikájáról TÁJÉKOZTATÓT és VITÁT szervez 1989. július 11-én 18 órákor a SZOC. DEM. KLUBBAN (Szekszárd, Beloianisz u. 7. Szakszervezeti Könyvtár)

Előadók: dr. Tóth Alpár és Petrasovics Anna dr.

Az MSZDP Gazdaságpolitikai Kutatócsoportjának vezetői, az országos vezetőség támafelölősei

Elavult belügyi technika mellett

Bűnbeesés — szovjet módra

A Szovjetunióban „meredeken emelkedik” a bűnözés. Ugyanakkor a törvénykezés humanizálása jegyében az elmúlt két évben a korábbi időszakhoz képest csak feleannyi szabadságvesztést szabtak ki és felére csökkent a munkatáborokban fogva tartottak száma — jelentette ki Vagyim Bakatyin belügyminiszter a bűnözés helyzetéről tartott moszkvai tanácskozáson. Bakatyin elmondta, hogy tavalyhoz képest eddig csaknem 40 százalékkal több büntényt követtek el, s ezen belül a súlyos bűncselekmények száma 32 százalékkal nőtt. A miniszter szerint az egyre több bűncselekmény magyarázata részben abban keresendő, hogy a Szovjetunió átmeneti időszakban van. A bűnözés növekedése mintegy „mellékterméke” a társadalomban zajló folyamatoknak. Mindehhez hozzájárul, hogy szóban mindenki a jogállam megteremtését szorgalmazza ugyan, de máig sem történt semmilyen gyakorlati lépés a megvalósítás érdekében. Ráadásul nem védi megfelelően a rend őreit a törvény, elavult a belügyi szervek technikai felszerelése. Az alacsony fizetések és a csökkenő társadalmi presztízs miatt mind kevesebb a jelentkező.

6 D Á T U M 1989. július 10.

Fischer Lajos: Férfiak

folytatás a 4. oldalról

— Szólni? Ezeknek? Mint-ha a csontjaimat vésné. A másíknál a kutyák vonyítanak. Az alattunk lakó állatokat tart. Ha belépek a lépcsőházba, már megcsap a bűz.

— Persze, nem kell azért ilyen sötétben látni.

— Nem kell? Ön mondja ezt nekem?

— Sok széppel is jár ez a lakótelepi élet. Csak meg kell látni, észre kell venni.

— Itt? Ne vicceljen!

— Tudnék mesélni. Közelebb húzódtok.

— Nem vette még észre, mennyi csodálatos nő lakik ezen a lakótelepen? Na? Érdekel is engem az a barkács, ha egy kis asszonykával vagyok együtt!

— A fiatal nőket gondolja?

— Na, ugye?

A nyári füledtség mozdulatlansága mindenre rátelepedett. Messziről mintha lebegett volna az új lakótelep. A két férfi mosolyogva ült az árnyékban a padon.

— Csodálatosak!

— Gondolja, uram?

— Ez az egy van, ami csodálatos ezen a vacak világon. Egy szép, szerelmre vágyó fiatal asszony. A csillogó nagy barna szemek, a formás nyak, a hosszú barnán fénylő haj. Ölelt Ön már barna nőt?

— Ilyen a feleségem.

— Akkor kár a szóért.

— Csak mondja, jó hallani. A végén már tegeződtek.

— Ezzel a kis barnával már beköltözéskor összehozott a szerencse.

— Már beköltözéskor?

— Tudod, csak figyelni kell.

— Nagyon ügyes. Ütek szólanul.

— Én nem tudnám megtenni.

— Csak merni kell.

— Nem lennék rá képes. Egy szent asszony, egy angyal az én kis Marikám.

— Látnád az én Marikámat!

— És a férje?

— Érdekel engem a férje!

Amikor úgy tud könyörögni ez az odaadó asszony.

— Könyörög?

— Ott fekszik a heverőn és csak néz azzal a nagy fényes szemével... Ne menj még, kutyuli... én meg igyekszem, nehogy összefussak azzal az impotens apijával.

Kutyuli. Azt mondja, hogy kutyuli?

— Hallanád.

— Valamikor a nejem is azt mondta nekem, kutyuli.

— A kiismerhetetlen női lélek!

— És melyik lakásban lakik ez a csodálatos asszony?

— Melyik lakásban? Hát tudod...

— Nem kell elárulnod, ha nem akarod. Megértelek.

— Előtte nincs titkom.

— Köszönöm.

— A D-épületben.

— D?

— Miért?

— Mi is ott lakunk. Biztos láttam már ezt a nőt!

— 12-es lépcsőház.

— Ez nem igaz!

— Érdekes, mi? 5. emelet 8.

— Ez a mi lakásunk! Érted, az én lakásom és az én feleségem!!!

Meleg volt ezen a júliusi napon. Még délután is. Néha még homok szitált a magasból ezen a füledt, júliusi napon.

Rádió, televízió

Kossuth rádió
8.20: A hét zeneműve. Bruckner: I. szimfónia. 8.50: A hét költője: Pablo Neruda. 9.00—11.00: Napközben (Élő). Zenes délelőtt. 11.00: Labirintus. Zenei rejtvények fiataloknak. 11.15: Zeneiskolásoknak zeneiskolások muzsikálnak. 11.25: A kolarádobogár. Rákossy Gergely regényének rádióváltozata. 13.00: Klasszikusok délidőben. 10.10: A francia forradalomról. Fekete Sándor sorozata 3. rész. 14.30: Szőnyi Erzsébet népdalfeldolgozásai. 15.00: Az olvasás gyönyörűsége. Hege-dűs Géza előadásorozata. A névtelen jegyző. 15.30: Kóruspódium. 16.00: Tizenhat óra — Hírmagazin. 16.10: Szívesen hallgattuk. 17.00: Eco-mix — Gazdasági magazin. 17.30: „Kerek istenfája, szép tizenkét ága...” Az évkör népszokásai Illéstől Szent Bertalanig. 19.15: PAF-műsor. 20.00: Táncházi muzsika. 20.30: Kék mezőben ötven csillag. Georgia. 21.00: Aranylemezek. 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. 22.30: Mario Filippeschi operáiról énekel. 23.00: Mérték — Művészeti magazin

Petőfi rádió
8.05—9.00: A Gyermekrádió műsora. 9.05: Szerelmi kettősök operettek-ből. 9.30: Délelőti torna. 9.40—11.00: Rivaldafényben: Réges-régi slágerek. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Ifj. Járóka Sándor és Járóka Sándor népi zenekara játszik. 12.25: Kis magyar néprajz. 13.05: Miska bácsi levelesládja. 14.00: Kettőből öt... (Élő). 17.05: Nyáriidő. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Popregiszter. 19.30: Daráló. Folytatásos ifjúsági történet. 20.00: Szentendrei sziget-kerülő. 21.08: A Zsebrádiószínház bemutatója. Hallgatni arany. 21.28: Nóták. 22.00: Randevő a Nosztalgiaiban. Zenes nyár-esti csevegés a szentendrei Nosztalgia Kávéházban. 23.15: Könnyűzenei stúdióknak új felvételeiből. 23.55—0.14: A Return To Forever dzsesszegyüttes játszik.

Bartók rádió
9.06: Virág András orgonahangversenye a Mátyás templomban. 10.14: Operakettősök. 10.38: Zenekari muzsika. 11.55: Magyar szerzők fűvös kamarazenéjéből. 12.16: Würtz Klára zongorahangversenye a Zeneakadémia kistermében. 13.05: Lemezek a tegnapi slágereiből. 13.46: Spirituálék — kórusátiratban. 14.05: Zenekari muzsika. 15.40: Varsói Ősz — 1988. VIII. rész. Hangverseny a varsói Filharmonia kamaratermében. 16.15: Kilátó. A Rádió világirodalmi hetilapja (ism.). 17.00: Kalmár Magda operáiról énekel. 17.28: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új Vivaldi-lemezét. 18.30: A hét zeneműve. Bruckner: I. szimfónia (ism.). 19.05: Csajkovszkij: Anyegin. Háromfelvonásos opera. 21.52: A 180-as csoport felvételeiből. 22.07: Claudio Abbado vezényli a Bécsi Filharmonikus és a Londoni Szimfonikus zenekart.

TV 1
9.00: Képtűség. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: A HÉT (ism.). 10.10: Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.35: Képtűség. 16.40: Hírek. 16.45: Déli videotűség. A Szegedi Közzeti Stúdió Műsora. 16.55: Stiri — Hírek román nyelven. A Szegedi Közzeti Stúdió műsora. 17.00: Három nap tévé-műsora. 17.05: A Mongol Népköztársaság nemzeti ünnepén. 17.25: Berkes Péter: Utánam, srácok. VI/2. 17.55: Egy szó mint száz. 18.40: Műsorajánlat. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19. Új cím-cím. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Betonbiztos alibi. 21.10: Panoráma. 21.55: Reklám. 22.00: Gránitorság. 22.35: Híradó 3.

TV 2
Endrei Judittal és Dömsödi Gáborral 17.25: Képtűség. 17.35: TV 2. Bence: Reklám, riportok, időjárás, zene.

18.00: Hétfőn hatkor. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: Kérdezz! Felelek. 19.00: A Forsyte Saga XXVI/2. 19.50: TV 2. 20.00: Közzeti tévéstúdiók műsora — Budapest, Pécs, Szeged. 20.55: TV 2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV 2. 21.30: Telesport. kb. 23.00. TV 2. Napzárta.

SKY
6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11. Sullivanék. 11.30: Sky-krónika. 12.30: Gondfórum. 13.00: Egy másik világ. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Változó világ. 15.45: Szeretni. 16.15: The Lucy Show. 16.45: Pindurkák. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel

SUPER
7.00: Hírek. 7.10: Időjárás-jelentés. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás-jelentés. 8.00: Egyveleg. 15.30: Chart Attack. 16.30: Forró drót. 18.30: Off the Wall. 19.30: Richard Diamond. 20.00: High Chaparral. 20.55: Cassie and Co. 21.50: Világhíradó, időjárás-jelentés. 22.00: Természetfilm-sorozat. 23.00: Vadvilág. 00.00: Hírek, időjárás-jelentés, Egyveleg.

TV 5
16.05: 7/7. 17.00: Sportmagazin. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenő-idő. 18.30: Álomváltók. 19.00: Számok és betűk. 19.30: Kalandok naplója. 20.00: Nányi varieté. 21.00: Újvilág. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás-jelentés. 22.35: Frankofon játékok. 22.50: Kirándulóutak. 23.15: Aktuálisok. 00.00: Vendégségben Frednél. 01.00: Műsorzárás.

SATI
6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.10: Kortanúk. 9.35: A valódi szellemfűzők. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Ötletek

konyhatündéreknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: A Csendes-óceán cerberusai. 13.00: Tévétűzde. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: Pixi az égi kakukkfézsekben. 14.30: Lassie. 14.55: Az arany lövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Háztartási ötletek. 16.00: Pat és Patachon. 16.25: Az arany lövés. 16.35: Bonanza. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Matt Houston. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerek. 20.30: Hunter. 21.25: Hírek. 21.30: Szerelen, nyár és zene. 23.10: Hírek, sport, időjárás. 23.20: Hírek és sztorik. 00.00: Vallásos szemszögből. 00.05: Műsorelőzetes.

Jugoszláv televízió
1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: TV-naptár. 8.30: Mitoszok és legendák. 9.00: Nyári program. 15.00: Oktatóműsor. 15.30: Hírek. 15.40: Rádás program. 16.30: Magyar híradó. 17.45: Hírek. 17.55: TV-naptár. 18.05: Számok és betűk. 18.25: A még mindig tartó forradalom. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turistáknak. 19.18: Rajzfilm. 19.30: TV-napló I. 19.53. A mai sport. 20.00: Drámaest. 21.00: Dubrovnik Nyári Játékok — '89. 22.00: TV-napló II. 22.20: Rádás program. 00.20: Hírek. 00.25: A keddi műsor ismertetése.

2. műsor: 19.30: TV-napló. 22.00: A mai világ — Külpolitika. 20.45: Hírek. 20.50: Kis koncert. 21.10: Idegen vér. 22.05: Dokumentum-est. 23.35: A keddi műsor áttekintése.

A SKY Channel, Super Channel, TV 5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

Hirdessen a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják
adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit.

Magánszemélyek, kisvállalkozók, szövetkezetek, vállalatok részére
nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül
megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető
Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein,
vagy Budapesten adhatnak fel.

*Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap,
négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!*

Hétről hétre új és más, Skála Szekszárd Áruház

Reklámáron:

Import lepedő: 140 forintért
80 x 150 cm-es forttír fürdőlepedő:
155 forintért
Női pólók több színben: 686 forint
helyett 476 forintért
Férfi ingek 309 forint helyett
217 forintért
Egyes társasjátékok
és plüss állat-óvoda árendeménnyel.

*

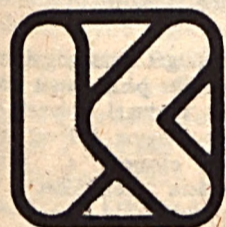
Hideg-meleg konyha III. osztályú áron
csak nálunk!
Gyümölcsös sütemények, gyümölcssaláta,
túrós piskótaszelet,
melegszendvicsek korszerűen.
Előrendelést is várunk!

*„Az Ön egészsége
nekünk is sokat ér!”*

1989. július 10.

D Á T U M

7

KONZUM ÁRUHÁZ

(Pécs, Kossuth tér)

Kitűnő áruk, kedvező áron!

Ajánlataink:

- Philips videomagnó 33 900 Ft-ért,
Sanyó videomagnó 36 900 Ft-ért,
„ITT” televíziók minden típusa kapható
26 900 Ft — 84 900 Ft-ig,
Sony TV 95 900 Ft-ért,
Videoton TS 4317 tip. színes TV 28 900 Ft-ért,
Keresse fel Híradástechnikai osztályunkat 28 fajta TV és
8 fajta video közül választhat.
IRODAGÉP részlegén is a 2 000 év technikáját találja.
— EPSON FX 1 000 tip. NYOMTATÓ	59 000 Ft+ÁFA
— CANON 230 TELEFAX	169 000 Ft+ÁFA
— GEPÁRD—8 TELEXCOMPUTER	224 600 Ft+ÁFA
— GEPÁRD—16 TELEXCOMPUTER	399 000 Ft+ÁFA

Korszerű FÉNYMÁSOLÓK és IRODAGÉPEK
gazdag választékát találja a KONZUMBAN.

Kedvező lízingfeltételeket is biztosítunk!

Pályázati felhívás

A KSH-SZÜV SZEKSZÁRDI SZÁMÍTÓKÖZPONTJA
(7100 Szekszárd, Wesselényi u. 15.) pályázatot hirdet
**SZERVEZÉSI ÉS PROGRAMOZÁSI
OSZTÁLYVEZETŐ**
munkakör betöltésére.

Az osztályvezető feladata:

A Számítóközpont közép és rövidtávú feladatainak megvalósítása
érdekében a rendelkezésre álló munkaerő és eszköz hatékony, takarékos
és rendeltetészerű felhasználásának megtervezése, megszervezése,
irányítása és ellenőrzése.
Piackutatást végez a szoftverfejlesztési és egyéb számítástechnikai alkalmazások területén, menedzseli a vállalkozásokat.

Pályázati feltételek:

- szakirányú felsőfokú iskolai végzettség,
- szakmai gyakorlat a számítástechnika területén,
— 3 éves vezetői gyakorlat,
- erkölcsi, politikai feddhetetlenség,
- idegen nyelvismeret előny.

Bérezés:

Felkészültségtől függően megegyezés szerint, valamint a jelenleg
érvényben lévő érdekeltségi rendszernek megfelelően.

A pályázat tartalmazza a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását,
besorolását, jövedelmét, az eddigi munkakörök felsorolását, részletes
önéletrajzát, iskolai, szakmai, politikai, esetleg nyelvtudását tanúsító
okiratok másolatát.

A pályázat benyújtásának határideje: 1989. augusztus 15., a borítékon
„Pályázat” megjelöléssel. A pályázatokat bizalmasan kezeljük,
a döntésről a pályázókat írásban értesítjük.
Bővebb felvilágosítást a személyzeti vezető ad.
Tel: 74/16-822.

Nyári meleg, helyi zivatarok

Eleinte folytatódik a többnyire derült idő, az átmeneti gomolyfelhőképződésből legfeljebb északnyugaton lehet egy-egy zápor, zivatar. Hétfőn nappali gomolyfelhőképződés várható — főként nyugaton és északon — alakul ki zápor, zivatar. Egy-egy erős zivatarban felhőszakadás és jégeső is lehet.

A változó irányú szél hétfőn a Dunántúlon északnyugatra fordul és néhol megerősödik. Meleg marad az idő. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 20 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn északnyugaton 30, másutt 35 fok körül valószínű.

Szemetesszerelem

fotó: czakó

Szovjet atomrobbantás

A katonai technika tökéletesítése céljából szombat reggel a Szovjet-unió szemipalatyinszki kísérleti telepén földalatti nukleáris robbantást hajtottak végre. A felrobbantott töltet hatóereje nem haladta meg a húsz kilotonnát. A kísérleti telepen és környékén mért sugárzási értékek szintje normális.

Németh—Rakowski

Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke Bukarestben a VSZ PTT ülése idején eszmecsere folytatott Mieczyslaw Rakowski lengyel miniszterelnökkel, aki tájékoztatta őt a lengyelországi helyzetről.

A szívélyes, baráti légkörű találkozón áttekintették a magyar—lengyel kapcsolatok több konkrét kérdését is.

32 év múltán

Vége a nyomozásnak

A Nagy Imre és társai javára emelt törvényességi óvás benyújtásával egyidejűleg a Legfőbb Ügyészség — bűncselekmény hiányában — megszüntette a nyomozást Losonczy Géza ellen. A néhai államminiszter ellen 1957. március 10-én rendelt el nyomozást a Belügyminisztérium, annak bizonyítására, hogy 1955 végétől egészen 1956. november 23-ig — tehát a jugoszláv nagykövetségen is — elkövette a szervezkedés bűntettét.

Holnapi számunkból megtudhatják,

milyen ügyeink vannak

Észtországban!

Amerikai—magyar kulturális kapcsolatok

Sikeres irányzatok

Sikeres, fejlődő irányzatot mutat és még szélesebb körre terjedhet ki a jövőben az amerikai—magyar kulturális, tudományos együttműködés — értesült az MTI tudósítója az amerikai kormány tájékoztatói hivatalában (usia).

Az intézmény adatai szerint az 1986—89-es időszakban összesen 50 magyar tudós, kutató kapott ösztöndíjat, hogy szakterülete különböző kérdéseit tanulmányozza az Egyesült Államokban (ezekhez járultak a magán-alapítványi és egyéb ösztöndíjak). Ugyanezen idő alatt 182 amerikai kutató, előadó, diák magyarországi látogatását tették lehetővé.

Hosszú évek óta igen sikeresen működik az a program, amelynek keretében vezető magyar szakemberek, a közélet élvonalbeli szereplői kapnak lehetőséget egy hónapos tanul-

mányútra az Egyesült Államokban: úticéljukat, a meglátogatandó intézményeket, személyeket maguk választhatják ki. Az USIA segítségével alakulnak ki a terebélyesedő cserkapcsolatok felsőoktatási intézmények tanárai és diákjai között is. Az amerikai főváros George Washington egyeteme és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem harmadik éve folyó sikeres diákcsereje is szerepet játszik abban, hogy George Bush elnök éppen ezen a budapesti egyetemen mondja el magyarországi látogatásának fő beszédét.

Az amerikai kormányhivatal küld egyébként hazánkba kiállításokat, könyveket, támogatja magyarok részvételét kulturális, tudományos rendezvényeken az Egyesült Államokban és együttműködést teremtett a könyvkiadásban is. Így

legutóbb megszerezték a magyar kiadás jogát George Bush „Előre tekintek” című önéletrajzi kötetéhez: a magyar fordítás az elnök külön előszavával jelenik majd meg.

A képhez tartozik az a hasznos támogatás, amelyet az USIA a magyar sajtónak, a rádióknak, a Tv-nek nyújt: az amerikai intézmény szervező, segítő munkája teszi például lehetővé az Egyesült Államokról készült riportok, a vezető politikusokkal felvett interjúk nagy többségét.

Az elnöki látogatás minden bizonnyal új lendületet ad a két ország kapcsolatai fejlesztésének ezen a területen is. A tervek szerint Bruce Gelb, az USIA nemrég hivatalba lépő új vezetője már szeptemberben Budapestre látogat, hogy a részletekről tárgyaljon.

Magyar VIT-mérleg

Viszály, érdektelenség, provokáció

folytatás az 1. oldalról

sekre koncentráció találkozik előtt.

Szabó György, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség főtitkára szerint a kialakult helyzet változtatásra kényszeríti a legnagyobb nemzetközi ifjúsági szervezetet is. A főtitkár az MTI tudósítójának nyilatkozva elképzelhetetlennek mondta, hogy a DIVSZ a tagszervezetek néha szögesen ellentétes álláspontjai mellett általános konszenzusra jusson akár egy következő fesztivált illetően is.

A következő VIT megszervezésére egyébként egyedül Algéria jelentkezett, erről azonban csak később születik majd döntés.

*

A magyar küldöttség részvételét tapasztalatlanság, felkészületlenség, megosztottság, sőt, olykor érdektelenség és belső viszály jellemezte a phenjani 13-ik világitifjúsági és diáktalálkozón. Mindez jórészt a még hagyományosan működő fesztiválmozgalmak és a Magyarországon zajló politikai átalakulási folyamat ellentmondásaira vezethető vissza.

A magyarok mindössze három kérdésben jutottak egységes álláspontra. Megkésettien ugyan, de csatlakoztak a finn delegáció felhívására Kína ügyében, előzetesen egyetértettek Forrai István felszólalásával az emberi jogokkal foglalkozó tanácskozáson. A harmadik, ugyancsak későn szüle-

tett állásfoglalásban pedig a delegáció Antoniewicz Rolandnak, a magyar—lengyel országjáró diákszövetség elnökének, s így a magyar delegációvezetés egyik tagjának megnyilatkozásaitól határolta el magát. Antoniewicz Roland ugyanis — nem kérve a küldöttség véleményét — több ízben felszólalt politikai fórumokon, úgymond a magyar kommunisták nevében. Beszédeiben hajbókolt a KNDK, annak vezetői és eszméi, valamint Nicolae Ceausescu és Jan Fojtik politikája, nézetei előtt. Revíziós törekvéseknek nevezte a magyarországi folyamatokat és likvidátoroknak minősítette Pozsgay Imrét, Nyers Rezsőt, Hom Gyulát.

A magyar küldöttség e megnyilvánulásokat megdöbbenéssel fogadta, azokat szélsőséges egyéni véleménynek minősítette, és elfogadhatatlannak tartotta, hogy az egész küldöttség álláspontjaként hangzottak el. Úgy érekelte, hogy ezek a felszólalások sértik a magyar nemzet érdekeit, s ezért határolta el magát nyilvánosan tőlük.

A magyar küldöttség, s rajta keresztül a magyarországi helyzet iránt egyébként elég nagy volt az érdeklődés, amely főleg a különböző nemzeti találkozók, illetve egyéni beszélgetések során nyilvánult meg. A Magyar Természetbarát Szövetség, nemzetközi kapcsolatait építve, tagja lett a Környezet- és Természetvédelmi Ifjúsági Szervezetek Nemzetközi Szövetségének.

(MTI)

Novotrade-részvény valutáért

Az osztalék sem pusztá lég

A Novotrade Rt. A közeljövőben új részvényeket bocsát ki, amelyeket kizárólag konvertibilis valutáért lehet majd jegyezni. Egy részvény névértéke 250 ezer forint (4.032 dollár) lesz, míg kibocsátási értéke ennek 130 százaléka, 325 ezer forint, azaz 5242 dollár. A részvények akvizícióra a Novotrade Rt. Az osztrák Girocentrale und Bank der Österreichischen Aktiengesellschaft, Vienna céget kérte fel.

A Novotrade Rt. 1983-ban alakult. A cég indulótőkéje 124,5 millió forint volt, amit 1987-ben felemeltek 125,5 millió forintra. A részvényesek száma jelenleg 98, valamennyien hazai cégek.

Jugoszlávia

Az illúziók ára

Jugoszlávia nemzeteinek kapcsolatai minden területen rendkívül kiéleződtek. A nemzetek közötti megosztottság és vita a kommunista szövetségre és tagjaira is áterjedt. A válság mélységét mutatja, hogy az országban minden probléma, vita és nyitott kérdés nemzeti jelleget ölt.

Ezt állapította meg a zágrábi tv-ben szombat este elhangzott nyilatkozatában Ivica Racsan, a JK SZ KB Elnökségének tagja. Ugyanakkor rámutatott, hogy Jugoszláviának napjainkban a viták és a nemzeti megosztottság helyett mindent a reformerők tevékeny összefogására van szüksége. A JK SZ Központi bizottsága éppen ezért

A részvénytársaság tevékenysége rendkívül sokrétű, főleg számítástechnikával foglalkozik. Külkereskedelmi forgalma jelentős, de egyéb üzletágai is dinamikusan fejlődnek: egyebek közt könyvkiadással, kiadványszerkesztéssel, szoftverfejlesztéssel foglalkozik. A cég működése eddig minden évben nyereséges volt, a nyereség az elmúlt évben 111,2 millió forintot tett ki. A működés első négy évében minden esztendőben 14 százalékos osztalékot fizettek a részvényeseknek, tavaly ezt felemelték 18 százalékra.

A tervek szerint az idén is legalább 18 százalékos osztalékot fizet a részvénytársaság.

A portugál igazságügyi miniszter találkozása az FKGP és az MSZDP képviselőivel

A hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó portugál igazságügyi miniszter, Fernando Nogueira csütörtökön az Igazságügyi Minisztériumban megbeszéléseket folytatott a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt és a Magyarországi Szociáldemokrata Párt képviselőivel. A tárgyaláson jelen volt Portugália budapesti nagykövete is.

A két történelmi párttal — Fernando Nogueira kérésére — létrejött tájékoztató célú találkozáson a pártok képviselői bemutatták pártjukat, vázolták programjukat.

A portugál igazságügyi miniszter egyrészt párhuzamot vont az 1974-es portugál helyzet és az 1989-es magyar helyzet között, másrészt elemezte a portugál demokrácia fejlődését 1974-től napjainkig.

A körülbelül kétórás, szívélyes hangvételű találkozó végén egybehangzóan megállapították, hogy a megbeszélés mindhárom fél számára hasznos és eredményes volt.

Böröcz István

Sógortörténetek 4.

Kufstein a miénk

Kufsteinbe érve — hiába ismerjük számunkra nagyon is szomorú történetét —, az első pillanatok mégis a csodálatot érzik. Csodálatosan szép kisváros, a bajor—osztrák határon. Tírol kapuja, az Inn folyó kiszélesedő öblében. Messziről látszik a város fölé magasodó hegyen álló vár és annak egyik tornya, a minden korabeli ostromot kiálló Kaiserturm, a Császártorony, aminek öt-nyolc méter vastag falai között oly sok haladó szellemü magyar raboskodott.

Oda feljutni ma sem egyszerű. A vár komplett idegenforgalmi programot nyújt. Az épületek egy részében tiroli népművészeti múzeumot rendeztek be. A tervek hosszú sorát betöltő kiállításanyag más körülmények között talán érdekes lenne, most alig várjuk, hogy túljutva rajtuk végre a börtöntoronyhoz érjünk.

Látja ezt rajtuk a fiatal osztrák idegenvezető is, mert miközben a császár nagy dunai monarchiájáról beszél (egyszer se mondott Osztrák—Magyar Monarchiát), egyszer csak odalép hozzánk.

— Ugye magyarok? Akkor menjenek nyugodtan előre. Majd a második emeleti cellasornál találkozunk. Tudom, úgyis csak az érdekli magukat.

No lám — gondolkodom el —, Kazinczy, Wesselényi báró, Batsányi, Teleki Blanka, Löwey Klára fogvatartóinak későbbi utóda talán így akarja jóvátenni ősei bűnét?

— Téjé —

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czákó Sándor és dr. Tóttós Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Toronto). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Gadó György, Kapfinger András, Györfly Árpád, Mátay Mónika, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wagner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Szédes és tördelés: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat. Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármelyik hírlapkiadópostahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapelfizetési és lapellátási irodánál (HÉLIR), Budapest XIII., Lehel u. 10/A. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HÉLIR 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Elfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864—9170